

Visit ITÄ- HÄME

Hartolan, Heinolan ja Sysmän matkailulehti • Kesä 2022

ITÄ-HÄMEEN MATKAILUYHDISTYS 2022

- opastetut lähialueen retket
- matka Visbyn keskiaikaviikolle
- ruskaretki Kuusamoon

SIVUT 23 JA 30

3

Heinolan Kesäteatterissa
flirttaillaan antaumuksella

9

BikePolku avataan
Sysmässä

13

Hartolan ulkopakopeli
saanut huomiota osakseen

26

Erämies Joppe Ranta tutustui Heinolan,
Hartolan ja Sysmän matkailukohteisiin

33

Heinolalla tasokkaat
satamapalvelut

34

Kalle Saarelman tarinaa Ruotsalaisen
merkityksestä Heinolalle

PÄÄKIRJOITUS

Kotimaan matkailua kehitettävä

Kotimaan matkailussa on runsaasti kehittämistarpeita. Ne saatiin kolattua esille viime syksynä työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) järjestämässä viidessä työpajassa.

Tärkeimmäksi ylätasoin kehittämistarpeeksi alan yrittäjät kokevat kotimaan matkailun kansallisen koordinaation tehostamisen. Joidenkin mielestä tämä onnistuu vain siten, että TEM ottaa tiukemman osan kehittämistyössä ja Visit Finlandin rinnalle perustetaan Visit Kotimaa -toimija.

Uuden organisaation perustamiseen liittyy kuitenkin aina byrokraatiaan liittyviä riskejä. Siksi saattaisi olla parempi vaihtoehto kohentaa koti-

maan matkailun asemaa Visit Finlandin sisällä.

Työpajan mukaan on selvää, että kotimaan matkailun arvostuksen nostamiseen, viestintään ja kehittämiseen kaivataan selkeää tukea. Olemassa olevaa tietoutta tulee hyödyntää ja jalostaa paremmin kotimaanmatkailun kehittämiseen sopivaksi.

Lisäksi on perusteltua tiivistää kotimaan matkailun yhteistyötä, jatkaa keskustelua kansallisen koordinaation tarpeesta ja tukea matkailutoimijoita ja -yrityksiä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämässä.

Kehittämistyöpajojen toteutus sisälsi ennakkokokouksen, työpajapäivän ryhmätyöskentelyt sekä palaute- ja yhteenvetokokouksen. Työpajasarjan toteutuksessa hyödynnettiin työ- ja elinkeinoministeriön aiempia kotimaanmatkailun selvityksiä. Työpajoissa kuultiin laajasti matkailuelinkeinon edustajien näkemyksiä ja keskusteluiden pohjalta laadittiin ehdotuksia kotimaan matkailun kehittämiseksi jatkossa. Osallistuneiden matkailualan toimijoiden ja alueiden erilaisuus toivat mukanaan hajontaa näkökulmiin.

Matkailun kehittämisen resurssit ovat rajalliset. Rahoitusten ehtoja toivotaan kehitettävän siten, että ne kohtaavat paremmin matkailualan tarpeet. Ryhmäkeskusteluissa myös yritysten rooli nähtiin tärkeänä osana yhteisten toimien rahoitusta, sillä kaikkea kehittämisrahaa ei voida odottaa tulevan yritysten ulkopuolelta.

Työpajoihin kutsuttiin matkailutoimialan yrittäjiä, alue-toimijoita, koulutusorganisaatioiden sekä valtakunnallisesti ja paikallisesti toimivien matkailuyhdistysten edustajia. Tavoitteena oli koota alueellisesti ja valtakunnallisesti kattava edustus matkailuelinkeinon edustajia, jotta työskentelyssä saataisiin näkemyksiä monipuolisesti eri puolilta Suomea.

Työpajoihin ilmoittautui 250 matkailualan toimijaa yli 60 paikkakunnalta ympäri Suomea ja niihin osallistui yhteensä 465 henkilöä. Moni ilmoittautuneista osallistui useampaan kuin yhteen työpajaan.

Jari Niemi

Kirjoittaja on Itä-Hämeen Matkailuyhdistyksen puheenjohtaja

Visit **ITÄ-HÄME**

Julkaisija:
Itä-Hämeen
Matkailuyhdistys r.y.
visititahame.fi

Vastaava päätoimittaja:
Jari Niemi

Taitto:
K-Systems Contacts Oy,
Heinola

Painopaikka:
Sanoma Manu Oy,
Tampere 2022

Painos 25 000 kappaletta,
josta Posti jakaa n. 13 500
kpl Hartolan, Heinolan,
Sysmän ja Vuolenkosken
talouksiin.

Lehtiä on jakelussa myös
kotimaan matkamessuilla
Tampereella, Nelostien ja
Vitostien liikenneasemilla
sekä kuntien aulatiloiissa ja
joidenkin yhteistyökumppaneiden tiloissa.

ISSN 2736-9838

Kannen kuva:
Visit Finland / Harri-Pekka
Savolainen

Lähellä mutta totta

Olen saanut työskennellä matkailun parissa tavalla tai toisella yli kahdenkymmenen vuoden ajan neljässä eri maassa, kahdessa lentoyhtiössä sekä hotelli- ja ravintola-alalla.

Meillä suomalaisilla on aina ollut jotenkin sisäänrakennettuna pakottava tarve lähteä lomalla ulkomaille. Ihmisten halu nähdä ja kokea uutta on toisaalta aivan ymmärrettävää. Vaikka on sanottu, että joskus on hyvä matkustaa kauas nähdäkseen lähelle, taitisi kuitenkin pakko olla paras konsultti.

Korona sulki rajoja ja teki muutenkin ulkomaille matkustamisesta vaikeampaa ja epävarmempaa. Vaihtoehtoksi jäi oikeastaan vain kotimaan matkailu. Ennen koronaa Päijät-Hämeen alueen matkailijoista neljännes oli ulkomaalaisia. Koronan aikana osuus romahti muutama prosenttiin. Onneksi kotimaan matkailu on paikannut vajeen, ja kesän 2020 ja 2021 aikana absoluuttiset kotimaan matkailijamäärät ovat kasvaneet jopa vuoden 2019 tasosta!

Päijät-Hämettä enemmän kasvoi prosentuaalisesti koronavuoden kesäsesonkina

vain pääkaupunkiseutu. Jos niistä luvuista poistettaisiin ystävien ja sukulaisten vuoksi tapahtunut matkailu, uskaltaisin väittää, että Päijät-Häme on kasvanut valtakunnassa eniten. Kotimaanmatkailijat ovat todella löytäneet meidät! Nyt alueemme matkailuyrittäjillä on kaikki kortit käsissään hyödyntämään pysyvästi valtavat mahdollisuudet kotimaan matkailun parissa.

Meidän on uskottava omiin erottuvuustekijöihimme ja panostettava entisestään vahvuksiimme, mutta ennen kaikkea lunastettava jokaisessa kohtaamisessa ne odotukset, joita olemme asiakkail-

lemme antaneet.

Matkailu on aina perustunut oleellisesti lähtöalueen ja kohdealueen saavutettavuuteen sekä kohdealueen vetovoimaan suhteessa kilpailijoihin. Päijät-Hämeen matkailun näkymät ovat näihin peruspilareihin aseteltuna erinomaiset. Pääkaupunkiseutu on, ja tulee aina olemaan, kotimaanmatkailun suurin lähtöalue.

Päijät-Hämeen alue puolestaan on, ja tulee aina olemaan, tunnin matkan päässä pääkaupunkiseudulta – unohtamatta sitä, että olemme tunnin matkan päässä Helsinki-Vantaan lentoasemalta, joten kansainvälisetkin matkailijat pääsevät tänne helposti. Poikkeuksellisen sijainnin myötä, joka on matkailu- ja palvelualalla kaiken a ja o, meillä on tarjota matkailijoille maailman megatrendejä myötäilevää sisältöä valtavasti.

Päijät-Hämeen luonto vesistöineen on maailman mittapuussa poikkeuksellinen. Tästä osoituksena ovat Salpausselkä Geoparkin eteneminen kohti UNESCO Geopark -statusta sekä Lahden seudun valikoituminen kymmenen parhaan eurooppalaisen matkailukohteen joukkoon ja Euroopan parhaaksi

KOLUMNI

vastuullisen matkailun kohteeksi vuonna 2022.

Päijät-Häme tarjoaa luonnon lisäksi laajan, vertaansa vailla olevan tarjonnan liikunnasta ja urheilusta kiinnostuneille matkailijoille ympäri vuoden. Hyvinvointiin ihmiset haluaa panostaa. Pystymme tarjoamaan pienen kylän idyllisestä hengestä kansainvälisen megatapahtuman puitteisiin.

Meiltä löytyy laadukasta kulttuurisisältöä tai mahtavaa lähiruokaa maatiloilta. On ehkä helpompi todeta, että meiltä ei puutu sisällöllisesti juuri mitään. Mahdollistaaksemme kasvun ja kilpailukyvyn tarvitsemme lisää laadukasta hotellikapasiteettia.

Tämän eteen meidän on kaikkien sidosryhmien kanssa ponnisteltava, koska nyt on se hetki. Matkailun kasvun puolesta puhuvat faktat ja hieno kansainvälinen näkyvyys, jota alueemme matkailu on saanut viime kuukausina.

Me olemme lähellä ja kaikki on totta.

Peter Gabrielsson

Kirjoittaja on Vierumäki-yhtiöiden toimitusjohtaja ja Lahti Regionin hallituksen puheenjohtaja

JONNA JÄRNEFELT

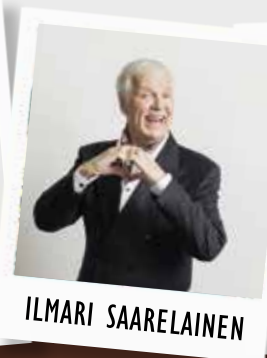
ANU SINISALO

KRISTO SALMINEN

EMILIA SINISALO

ILMARI SAARELAINEN

JAANA SAARINEN

PENTTI HELIN

Luts Hübner

HEINOLAN KESÄTEATTERISSA

FLIRTTIKURSSI 55+

Lämminhenkinen ja elämänmakuinen komedia, jossa ryhmä kuusikymppisiä miehiä ja naisia ilmoittautuvat kansalaisopiston flirttikurssille. Flirttikurssi 55+ pitää sisällään nokkelaa sanailua hauskoine roolihenkilöineen yhdistettynä kuplivaan huumoriin.

Lipunmyynti:

Heinolan kulttuuritoimisto. Kauppakatu 4, sisäpiha.

puh 03-849 3606 (ma-pe klo 8.30-15.30)

Lippujen hinnat: 34€/30€/17€ - heinolankesateatteri.fi

NÄYTÖKSET:

to 16.6. klo 18 ENSI-ILTA
 su 19.6. klo 15
 ma 20.6. klo 14 ja 18
 ti 21.6. klo 14 ja 18
 ke 22.6. klo 14 ja 18
 ti 28.6. klo 14 ja 18
 ke 29.6. klo 14 ja 18
 to 30.6. klo 14 ja 18

su 3.7. klo 15
 ti 5.7. klo 14 ja 18
 ke 6.7. klo 14 ja 18
 to 7.7. klo 14 ja 18
 su 10.7. klo 15
 ti 12.7. klo 14 ja 18
 ke 13.7. klo 14 ja 18
 to 14.7. klo 14 ja 18

OHJAUS: SARI SIIKANDER

su 17.7. klo 15
 ti 19.7. klo 14 ja 18
 ke 20.7. klo 14 ja 18
 to 21.7. klo 14 ja 18
 su 24.7. klo 15
 ti 26.7. klo 14 ja 18
 ke 27.7. klo 14 ja 18
 muutokset mahdollisia

lippu.fi +
 0600 900 900
 (2€/alk.min+mpm/pvm)

Liput: 19,50-36,50 €
 +tilausmaksut
 (alk. 1 € www.lippu.fi)

@hlakesateatteri

@HeinolanKesateatteri

MAAILMAN 5. PARAS FRISBEEGOLF-RATA

Heinolan DiscGolfpark Worldin Pro-rata valittiin maailman viidenneksi parhaaksi radaksi. Valinta perustuu maailmantaa-juiseen UDisc-kirjausjärjestelmään, jonne käyttäjät merkkäävät tuloksiaan ja arvostelevat pelaamiaan ratoja.

Lisätietoja: ldg.fi

KAUPUNGINMUSEO

Kaupunginmuseo tarjoaa elämyksiä kaikille aisteille.

Lähde retkelle Meitin Heinolaan! "Made in Heinola" -näyttelykierroksella kävijä pääsee tutustumaan monipuolisesti kaupungin kulttuuriperintöön. Kokonaan uudistettu kaupungin tarina alkaa esihistoriasta ja jatkuu lähelle tätä päivää. Näyttelyn esillepanossa on painotettu mahdollisimman paljon Heinolassa tehtyjä tai heinolalaisten käyttämiä esineitä.

Sisäänkäyssi 5/4/0 €, museokortti

HEINOLAN LINTUHOITOLA

Heinolan Lintuhoitola hoitaa loukkaantuneita luonnonvaraisia lintuja, joita saapuu Heinolaan ympäri Suomea.

Täältä löydät petolintutarhan, papukaija- ja talvitarhan sekä uuden upean vesilintutalon. Näyttelytilassa voit tutustua kuukausittain vaihtuviin luontokuviiin, sekä täyttettyjen lintujen ja linnunmunien kokoelmaan, sekä moniin muihin luonnon ihmeisiin.

Ilmainen sisäänkäyssi heinolanlintutarha.fi

LASTEN LIIKENNEPUISTO

Liikennepuistossa on käytössä erilaisia polkuautoja, potkulautoja ja potkupyöriä. Liikennepuisto aukeaa taas kesällä 4.6.2022, jolloin välineet ovat maksutta käytössä ja henkilökunta on paikalla opastamassa. Liikennepuisto sijaitsee Lintuhoitolan välittömässä läheisyydessä. Keväästä alkaen alueella on käytössä myös uusi Pumptrack -rata. Lisäksi aukioloaikoina on mahdollista lainata erilaisia pihapelejä mm. mөлky, petanque, tarkkuusheittopeli ja katuliituja.

heinola.fi/perhepuisto

LÄHIRUOKATORI HEILA

Heila on oma ainutlaatuinen maailmansa, josta löytyy niin kahvila-ravintola, kauppa, leipomo kuin oma pienpanimo-kin. Heila tarjoaa kauppapaikan yli 250 pientuottajalle, jotka itse saavat määrittää tuotteidensa hinnan.

heilan.fi

TERVETULOA HEINOLAAN

Kaupunki täynnä historiaa ja kivaa tekemistä.
 Heinolan matkailuinfo, Kauppakatu 4
 18100 HEINOLA • puh. 03-849 3615
visitheinola.fi

Sataman yrittäjät odottavat kesää innolla

HEINOLAN SATAMA KESKELLÄ KAUPUNKIA

Satamapalvelut
ravintola
kahvila, kioski
sähköpiste
WC, suihku
pyykinpesu
jätepiste
septipumppu
polttoaineet

2. **Tori**, Torikatu
3. **Matkailuneuvonta**, Kauppakatu 4
4. **Kylpylän uimaranta**, Maaherrankatu 1
5. **Siltasaari**, Siltasaari 1
6. **Harjupaviljonki**, Kauppakatu 30
7. **Vesitorni**, Kauppakatu 31
8. **Lintuhoitola**, A.F. Aironkatu 3
9. **Leirintäalue**, Heinäsaarentie 101
10. **Kaivannon uimaranta**, Kaivannonlahdentie 3

● **Ruokakauppa** ● **Leikkipuisto**

TUTUSTU

Näkemisen ja kokemisen arvoista Heinolassa on historiallinen kaupunkipuistomiljöö siltoineen, puutalokorttelit, kahvilat, lintuhoitola, museot ja harjumaismat.

TIESITKÖ

500 metrin säteellä Heinolan satamasta löytyy yli 20 kahvilaa/ ravintolaa, yli 20 erikoisliikettä sekä apteekki ja Alko.

Heinolan satamassa toimivat yrittäjät odottavat tulevaa matkailukesää innokkaana ja luottavaisin mielin. Heinolan RantaCasinon yrittäjä **Stephen Cronin** uskoo vilkkaaseen matkailukesään.

- Kevään aikana varauksia on tullut jo paljon ja iloitsemme erityisesti, kun kesäteatteri pääsee pyörimään normaalisti, Cronin toteaa.

Viime kesänä Ravintola Tyyrpuurin yrittäjänä aloittanut **Satu Pekkala** odottaa uutta kesäsezonkia hyvillä mielin.

- Innokkaana lähdetään kohti tulevaa kesää. Nyt kun veneilijöille on saatu uusi huoltorakennuskin, niin siltäkin osin on kaikki sitten kunnossa ja vilkasta veneilykesää odotetaan, Pekkala kokee. Ensimmäinen kesä oli Pekkalan mukaan Tyyrpuurissa kiireinen.

- Asiakasmääriin korona ei vaikuttanut, vaikkakin tietysti kaikkia ohjeistuksia noudatettiin kuten tulevanakin kesänä. Huikea kesä oli kaiken kaikkiaan, Pekkala muistelee.

Rantakylpylä-sauna Kylpylän uimarannalla on aloittamassa ensimmäistä kesäänsä yrittäjä **Martti Pöyhösen** mukaan luottavaisin mielin. Aiemmin Pöyhösellä oli rannalla pienempi sauna, joka keräsi jo paljon kävijöitä ja huomiota.

- Uimarannalla käy kesäisin todella paljon matkailijoita ja jo ensimmäisen saunan aikana kävi paljon ulkomaalaisia turisteja saunomassa. Olikohan kymmenkunta eri kansallisuutta lauteille tiensä löytänyt, Pöyhönen muistelee.

Tulossa vilkas

tapahtumakesä

Heinola on vilkas tapahtuma kaupunki. Tulevana kesänä tapahtumia päästään vihdoinkin järjestämään ja tapahtumajärjestäjillä on odotukset korkealla kesän suhteen.

Heinolan Siltasaaren uutena yrittäjänä aloittanut **Mikko Hallikas** lupaa Siltasaaren vilkasta tapahtumakesää.

- Tarkoituksena olisi, että joka lauantai olisi kesän aikana elävää musiikkia. Konsertteihin on vapaa pääsy, Hallikas lupaa.

Perinteisesti Heinolassa kesäkausi on päättynyt Siltasaaren Venetsialaisiin. Tapahtuma saa jatkoa myös uuden omistajan aikana. Hyvän mielen tapahtumat Hallikkaan mukaan kuuluvat Siltasaareen.

Siltasaaren lisäksi myös Harjupaviljongilla on totuttu näkemään kesän aikana runsaasti tapahtumia. Yrittäjä **Anne Kosken** mukaan näin on myös tänä kesänä.

- Kesän tapahtumapuoli aloitetaan 10.6. Petra Garganon keikalla. Lisäksi tulossa on taidenäyttelyitä ja historialuentoja, joten monipuolinen kesä on jälleen luvassa, Koski lupaa.

Heinolan kulttuuritoimiston kulttuurisihteeri **Saija Jäppinen** ja tapahtumatuottaja **Velkki Mykrä** uskovat tapahtumakävijöiden olevat kesällä hyvin liikkeellä.

- Ihmiset ovat selkeästi aktivoituneet ja esimerkiksi kesäteatterin puolella myynti on jo viime vuotta selkeästi edellä, Jäppinen kertoo.

Kulttuuritoimistossa toivotaan, että tulevana kesänä päästäisiin ensimmäisestä kertaa koronan aikana järjestämään kaikki tapahtumat suunnitellusti. Loppukesän suositut Heinolassa Jyrää ja Unelmien Heinola -tapahtumat päästään niin ikään kahden väli vuoden jälkeen järjestämään.

Kulttuuritoimistossa iloitaan myös suuresta määrästä toimijoita, jotka Heinolassa tapahtumia järjestävät.

- Onhan Heinola tapahtumarikas kaupunki kokonaisuudessaan. Siltasaari, Harjupaviljonki ja RantaCasino järjestävät paljon tapahtumia, joiden lisäksi kalamarkkinat ja eri urheilutapahtumat tuovat paljon kävijöitä, Jäppinen kokee.

**HEINOLASSA
JYRÄÄ** su 7.8.

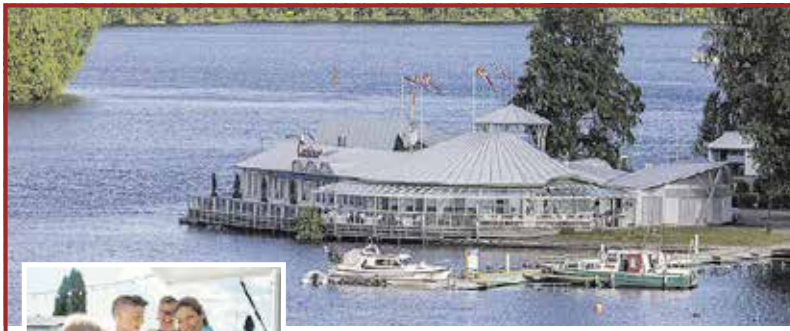
**STREET FOOD
FESTIVAL**

la-su 6.-7.8.

Tapahtumat järjestää Heinolan kulttuuritoimisto • vapaa pääsy

Tapahtumia kesällä 2022

- Kesänavaus 28.5.
- E birds, Siltasaari 4.6.
- Petra Gargano, Harjupaviljonki 10.6.
- Pepe Ahlqvist duo, Siltasaari 11.6.
- Heinolan Kesäteatteri 16.6.-27.7.
- Jore Marjaranta, Harjupaviljonki 17.6.
- Ami Huovinen, Siltasaari 18.6.
- Olavi Virta-erikoisryhmä, Siltasaari 25.6.
- Lempi78, Harjupaviljonki 1.7.
- Hello Summer, RantaCasino 1.7.
- Leavings orkesteri, Siltasaari 2.7.
- Ismo Leikola – Ei mitään vakavaa 9.7.
- Tero Vaara, Siltasaari 23.7.
- Unikeon päivä 27.7.
- Jesse Kaikuranta, Harjupaviljonki 29.7.
- E birds, Siltasaari 6.8.
- Kaija Kärkinen & Ile Kallio Duo, Harjupa. 19.8.
- Ami Huovinen goes Juice, Siltasaari 20.8.
- Unelmien Heinola 20.-21.8.
- Heinola Street Food 6.-7.8.
- Heinolassa jyrää 7.8.
- Venetsialaiset, Siltasaari 27.8.

Rantaravintola & baari
Jäätelökioski • Isot terassit veden äärellä – elävää musiikkia

HARBOUR RESTAURANT & CAFÉ

RantaCasino

Maaherrankatu 2,
 18100 Heinola
 p. 040 192 1027
rantacasino.fi

LÄMPIMÄSTI TERVETULOA!

Cronin's Guesthouse

Kodikas
 Bed & Breakfast
 Kesäbistro & Baari

Lisätiedot: cronins.fi

Kausantie 4, Myllyoja/Heinola • p. 03 718 8666

Idyllinen kesäkohde

Historian havinaa ja herkkuja!

Harjupaviljongilla nautit ihanat makeat ja suolaiset vohvelit ja raikkaat salaattit ainutlaatuisessa miljöössä.

Lämpimästi tervetuloa!

Elävää musiikkia, vaihtuva taidenäyttely, A-oikeudet.
 Katso menut ja kesän ohjelma nettisivuiltamme www.harjupaviljonki.fi

Heinolan
Harjupaviljonki

Kauppakatu 30, 18100 Heinola
 p. 044 7273 688, 040 5619 522
cafe@harjupaviljonki.fi

KEIDAS

keskeellä kaupunkia

Livemusiikkia
 kesälauvaintaisin

Kylmiä ja kuumia juomia, suolaisia ja makeita herkkuja, jäätelöä, salaatteja ja paljon muuta.

Heinolan

SILTASAARI

Heinolan Siltasaari Oy
 Siltasaari 1
 18100 HEINOLA

044 74 77 001
info@heinolansiltasaari.fi
www.heinolansiltasaari.fi

Suuntaa kesällä Heinolan satamaan!

- ☀ kesäterassi
- ☀ irtojäätelöt
- ☀ finger food
- ☀ A-oikeudet

Tyyrpuuri
 KAHVILA

Maaherrankatu 1 Heinola
 044 983 1448

WWW.TYYRPUURI.FI

Upea 200-vuotta vanha tilausauna

A-oikeuksin varustettu kahvila

Helmi Päijät-Hämeessä, Asikkalan Urajärvellä

Tule ja koe upea maalaismaisema ja tunnelma!

Sauna: Lähes juotavan puhtasvetisen Urajärven rannalla sijaitsee yli 200-vuotias Väensauna, tästä ei löylyt parane. Tilaa ja happea riittää. Varaa oma vuorosi. Käytössä aina koko päivän, yömyöhälle ja toki valmiiksi lämmitettynä. 250€ koko ilta, varaa vaikka heti.

Kahvila: Kahvittele, herkuttele, tilaa ruoka vaikka koko porukalle; maista lasi viiniä tai tutustu Kanavan Panimon oluisiin.

Majoitus: Saunan päälle ei tarvitse kotiin joutua, jollei ole pakko. Yöpymistilaa yhteensä 10 hlölle (neljässä huoneessa) retkeilymaja hengessä kesäaikana.

Juhlat: Voisiko olla sukujuhlat, syntymäpäivät, rippijuhlat, valmistujaiset enää kauniimmissa maisemissa kuin Urajärvellä. Nekin onnistuu n. 10-40 hlön seurueille.

Kartanon kahvila
Hugo&Lilly

 Ole yhteydessä yrittäjään:
Marko Latvanen, p. 0400-777 717
 WhatsApp 044-335 3852

 kahvila@phnet.fi
 Kartanontie 77, 17150 Urajärvi (Asikkala)
 www.kahvilahugojalilly.fi

Seuraa meitä ja ajankohtaisia kuulumisiamme
Facebookissa: [Urajärven kartanon kahvila Hugo&Lilly](#) ja Instagramissa: [kahvilahugojalilly](#)

URAJÄRVEN KARTANOMUSEO
URAJÄRVEN KARTANON YSTÄVÄT RY

Avoinna:
TI-SU 11.6.-7.8.2022
klo 11-17
Maanantaisin suljettu.
Liput 6/8 €

Tiedustelut ja ryhmävaraukset:
044 239 9759 /
urajarvenkartano@gmail.com

www.urajarvenkartano.fi
FB: @urajarvenkartanonystavat

Ohrasaari ja Elämyspolku kuntoon koronarahalla

Ronja Nieminen

Ohrasaari sai uuden laiturin kunnostuksen yhteydessä.

ta sekä kirkon parkkipaikalle kertomaan alueen muinaismuistoista.

Elämyspolulla taas on tämän vuoden aikana rakennettu uutta valaistusta ja asennettu syreenien keskelle pergola. Lisäksi palvelutalon läheisyyteen polulle asennettiin musiikkipenkki, josta soi **Olavi Virran Hopeinen kuu** aina istuttaessa. Valmius jonkinlaiselle vesiaiheelle tehtiin myös, mutta vielä ei päätetty mikä se olisi – soliseva puro, suihkulähde vai mikä.

Alue avoin ihan kaikille

Ohrasaaren saunaa voi tulevana kesänä vuokrata pienellä korvauksella päiväkäyttöön, mutta alue kokonaisuutena on avoin ihan kaikille, vaikka sauna olisikin vuokrattu. Ohrasaaren hiihtokausi loppuu maaliskuun lopussa ja silloin avautuu Ohrasaaren kesäkausi, jolloin saunan käyttökin mahdollistuu. Saunan käytöstä tulee tarkat ohjeistukset myöhemmin keväällä.

Ohrasaari ei ole tarkoitettu telttailuun tai muuhun yöpymiseen. Hankkeessa selvitetään myös Ohrasaaren sillan parannus-/uusimismah-

Luontomatkat on hyötynyt koronasta. Sysmän kunta on Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämän rahoituksen turvin vuoden ajan kohentanut Ohrasaarta ja Elämyspolkua.

Lähivirkistysalueiden kunnostus- ja kehittämisavustusta oli tarjolla koronan ansiosta vuonna 2020. Hanke sai pienen jatkoajan vuoden 2022 puolelle.

Tähän mennessä hankkeessa on rakennettu Ohrasaaren saunalle uusi nuotiopaikka, siistitty saunamökkiä ja asennettu uusi laituri. Kaisloja niitettiin ranta-alueelta niin, että uimaan pääsee helpommin. Lisäksi frisbeegolfradan kyltit uusittiin ja rataa selkeytettiin raivaamalla pusikoita. Saaren toiminnoista kertomaan asennettiin uusi infokyltti Ohrasaaren parkkipaikalle.

Parkkipaikan roskakatos uusittiin. Samalla tilattiin uudet kyltit puhdistamon lamden sillalle kertomaan lintuvesistä ja Natura 2000-aluees-

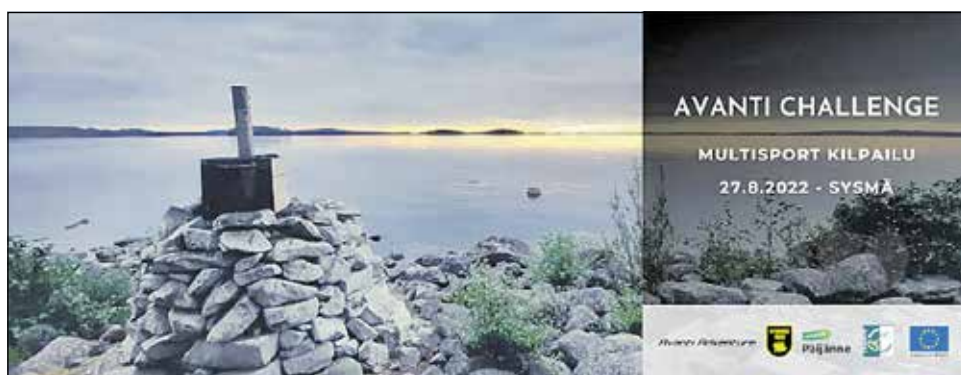
Ohrasaari on sismäläisille rakas paikka.

dollisuudet. Nykyinen silta on erityisesti saaren huollon kannalta hankala. Ehdotus toteutettavasta vaihtoehdosta tarkentuu kevään aikana.

Ohrasaari on sismäläisille rakas, monipuolinen paikka. Se on helposti saavutettavissa. Pidetään se hyvässä kunnossa, että saamme mahdollisimman kauan nauttia siitä.

Raija Hänninen

Tutustu retkietikettiin
www.luontoon.fi

Uusi seikkailu-urheilutapahtuma Sysmässä

Avanti Challenge multisport kilpailu on seikkailu-urheilutapahtuma, joka järjestetään ensimmäistä kertaa 27.8.2022 Sysmässä. Kilpailu vie osallistujat upeisiin Päijänteen maisemiin ja Päijät-Hämeen jylihin metsiin.

Tapahtuman kuntosarjan tavoitteena on olla helppo tapa tutustua seikkailu-urheiluun myös ensikertalaisille, kilpasarjan haastaessa lajin kokeneet konkarit.

Kilpailussa edetään kaksihenkinen joukkuein non-stop-tyyppisesti eli aika käy koko ajan lähdöstä maaliin.

Kilpailu jakaantuu osuuksiin joissa laji vaihtuu multisport-kilpailuihin tyypillisel-

lä tavalla. Kilpailussa edetään juosten, pyörällä, meloen ja kilpasarjassa myös rullaluistellen. Nopeimmin reittikirjan mukaisen radan kiertänyt voittaa. Väliin jääneistä rasteista tai quest-tehtävistä saa aikasakkoa sääntöjen mukaisesti.

Lajin vaihtuminen matkan aikana tuo vaihtelua, jakaa rästistä eikä kokonaisuutta tarvitse säikähtää.

Kilpailukeskuksena toimii Camping Sysmä, jossa ilta huipentuu Sysmän venetsialaisiin.

Lisätietoja ja ilmoittautuminen www.avantichallenge.fi

BikePolku valmistuu kesäksi

Päijätsalon BikePolku -maastoreitti rakentuu aivan uutena polkuna alueen maastoihin.

Päijätsalo on yksi virallisista Geopark-kohteistamme ja Päijänteen kansallispuiston äärellä. Siellä on kaunista luontoa ihailtavana ja historiallinen näkötorni upeine maisemineen.

BikePolulla voit ajaa lujaa, itseäsi haastaen, mutta myös hitaammin nauttien samalla luonnon elämyksistä. Laita pyörä hetkeksi parkkiin ja nauti tauko eväspaikalla tai kävele pieni polunpätkä ylös näkötornille.

Päijätsalon maasto on haastavaa. BikePolku tarjoaa myös aloittelijaystävällisen maastopyöräreitit, joka mahdollistaa liikkumisen saaren luonnossa myös pyörällä. Siellä on toki pyöräilty ennen BikePolkuakin, mutta ihan kaikki eivät ole haastavaan maastoon uskaltaneet. Päijätsalon vanhojen polkujen haastavuus tulee esille kivisyyden ja suurten korkeuserojen takia.

Sysmän Sisu on Päijätsalo BikePolun eteenpäinviejä ja hankkeen hallinnoija. Rahoitusta yhdistys sai Päijänne-Leaderiltä maastopyöräilyreitit tekemiseen. Matkailun näkökulmasta Sysmän Sisu saa tällä toimenpiteellä aikaan hienon lisän Sysmän

aktiviteetteihin ja siitä olemme kiitollisia. Pyöräilyn suosio on ollut kovassa kasvussa muutaman viime vuoden aikana, ja Sysmä on naapuri Hartolan kanssa tehnyt yhteistyötä pyöräilyn kehittämisessä.

Oheisessa karttaluonnoksuvassa on BikePolun reittisuunnitelma Päijätsalon saarella. Se on noin kuuden kilometrin mittainen rengasreitti, joka lähtee Päijätsalontieltä. Reittilinjauksen maastoon on tehnyt urakoitsija **Vesa Blomqvist**, jonka tarkoituksena oli saada aikaan jokamiehen reitti, joka tarjoaa myös pyöräilyelämyksiä.

Saarta piti kävellä ristiin rastiin useaan kertaan, jotta sopiva kulku reitille löytyi. Se kulkee täysin kunnan maalla, vaikka pyöräily on sallittua myös kansallispuiston poluil-

la ja teillä. BikePolku ei mene aivan huipulle ja kiertää herkäät luontokohteet. Päijätsalon vapaa-ajanasuntoalueellekaan ei mennä, mutta polku on sieltä helposti saavutettavissa.

Reitti avataan käyttöön kesäkuun loppuun mennessä 2022.

Vellamo yhteistyössä

Vellamon retkipyöräilyreitti on valmistumassa yhteistyön voimin. Hartolan latu ja Sysmän Sisu toteuttavat yhdessä Leader-hankkeena retkipyöräilyreitit luomista alueelle. Vellamo retkipyöräilyreitti on saanut alkuideansa Sysmän ja Hartolan kuntien hankkeessa pyörämatkailun edistämiseksi.

Rengasreitti kulkee noin 71 kilometriä maalaismaisemis-

BikePolun reitistä on Sysmän Sisu laatinut kartan.

Porukka lähdössä Päijätsaloon.

SYSMÄ

Metsähallitus/Teija Sarin

Maisema Päijätsalon tornista Tehinselälle on hulpea. Päijätsalon kaunis näkötorni on remontin jälkeen ollut hyvin käytössä.

www.sysma.fi/pyoraily
www.hartola.fi
www.sysmansisu.fi/vellamo
<https://out.ac/IIEktZ>
www.retkikartta.fi

sa molempien kuntien alueilla. Se kulkee mm. kolmen leirintäalueen kautta ja on viitoitettu uuden tieliikennelain mukaisilla tauluilla. Lisäksi on vaihtelevia retkipyöräilylenkkejä, joita ei ole viitoitettu

vaan ovat helposti seurattavissa sähköisillä karttapalveluilla.

Vellamo retkipyöräilyreitit varrella on erilaisia majoitusvaihtoehtoja, ravintoloita, kahviloita sekä uimapaikkoja. Voit myös vuokrata kulkuvälineeksi polkupyörän tai kannon alueen yrityksiltä.

Vellamon retkipyöräilyreitti on 71 kilometriä pitkä.

Raija Hänninen

Itä-Hämeen Matkailuyhdistys antoi Hartolan Ladulle Vellamon retkipyöräilyreitit omahoitosuuteen 1 000 euron suuruisen avustuksen.

Väylä auki arvokaloille

Sysmän Virtaankosken ennallistamisella satsataan tulevaan.

Kunnostaminen avaa väylän arvokaloille, ja rakentaminen toteutetaan yhteistyössä paikallisten asukkaiden ja Sysmän kunnan kanssa kosken arvokasta kulttuurimaisemaa vaalien.

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Leppä** (kesk.), maakuntaneuvos **Matti Viialainen** Hiitolanjoen Voima Oy:stä, erityisasiantuntija **Jouni Tammi** MMM:stä, projektikoordinaattori **Matti Vaittinen** MMM:stä sekä ohjelmajohtaja **Sampsa Vilhunen** WWF Suomesta kertoivat suunnitelmista ja voimailoksen kaupasta 30.11.2021 Sysmän Teatteritalolla.

Valtaosa Suomen joista ja puroista on padottu tai rakennettu täyteen muita esteitä, jotka estävät vaelluskalojen nousun lisääntymisalueilleen. Jokien patoaminen on suurin syy vaelluskalojen, kuten lohien ja taimenen, uhanalaisuuteen.

– Onneksi ihminen voi kuitenkin korjata tekemänsä vahinkoa. Aina kun pato puretaan, kyseessä on konkreettinen ja vaikuttava teko luontokadon pysäyttämiseksi. Padon purkamisen on kuin kuuluisa hopealuoti: yksittäinen toimenpide, jolle on nopeita ja pysyviä vaikutuksia, WWF:n ohjelmajohtaja Sampsa Vilhunen sanoo.

WWF on ollut purkamassa ja ohittamassa monia patoja ja muita kalojen vaelluksen pysäyttäviä esteitä, ja Virtaankosken padonpurkusuunnitelma on yksi merkittävimpiä.

Merkittävä kutujoki

Hartolan Jääsjärvestä Päijänteeseen laskeva Tainionvirta on ollut merkittävä uhanalaisen taimenen kutujoki. Vuonna 1956 rakennettu Virtaankosken vesivoimalan pato kuitenkin esti kalojen nousun lisääntymisalueilleen.

Nyt Virtaankosken Voima Oy:n omistamasta vesivoimalasta on tehty kaupat ja vanha

pato tullaan purkamaan. Uusi omistaja on Hiitolanjoen Voima Oy, jolle yhtiö siirtyi vuoden 2022 alussa.

Hiitolanjoen Voima Oy:n puolesta omistaa Etelä-Karjalan virkistysalueäätiö, joka parhaillaan ennallistaa Hiitolanjokea Rautjärvellä purkamalla sen kolme vesivoimalapatoa. Tämä mahdollistaa Laatokan lohien nousun kuteemaan Suomen puolelle. WWF on osallistunut myös Hiitolanjoen patojen purkamiseen.

Purkamisen yhteistyössä

Sanna Marinin (sd.) hallituksen tavoite on parantaa vaelluskalojen ja uhanalaisten kalakantojen tilaa eri puolilla Suomea kansallisen NOUSU-ohjelman tuella ja toimenpiteillä. WWF on ollut viime vuosina hankkeen keskeinen yhteistyötaho.

Virtaankosken hanke toteuttaa kansallista kalatiestrategiaa. Tainionvirta on yksi merkittävimmistä Päijänteeseen laskevista vesireiteistä ulottuen Hartolan kautta aina Suonteelle saakka. Se on kansallisen kalatiestrategian (2012) ykköskohde Päijänteellä.

Virtaan vesivoimalaitoksen säännöstelypadon purkamisen ja luonnonmukaisen pohjakynnyksen rakentamisen mahdollistavat jokivesistön avaamisen vaelluskalojen käyttöön, avaten myös koko vesireitille vapaan ekologisen jatkumon. Ennallistamishanke palvelee erittäin uhanalaiseksi luokitellun Päijänteen taimenen ja vaellussiiian luontaista lisääntymistä ja heikossa tilassa olevan kannan vahvistumista eteläisellä Päijänteellä.

Kokonaisbudjetti 2,5 miljoonaa euroa

Virtaankosken voimalaitoksen lunastuksen ja ennallistamishankkeen päärahoittaja on maa- ja metsätalousministeriö Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kautta. Muita rahoittajia ovat mm. Sysmän kunta, WWF ja **Lassi Leppä-**

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä antoi täyden tuen Virtaankosken ennallistamiselle alkuvuodesta.

sen säätiö sekä eräät yksityiset lahjoittajat.

Kohteeseen tullaan hakemaan myös Leader- ja muuta hankerahoitusta. Osa hankkeen edistämiseksi tehdyn työn kuluista on katettu Euroopan Meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) ”Vauhtia vaellukseen” -hankkeesta, jonka hanketoimijana on WWF Suomi.

Hankkeen kokonaiskustannukset tarkentuvat suunnitellun, kunnostustöiden laajuuden ja urakkakilpailujen myötä. Tässä vaiheessa hankkeen kokonaisbudjetti on noin 2,5 miljoonaa euroa ja sen on tarkoitus valmistua 2025 mennessä.

Vesivoimalaitosalue muutuu matkailu-, virkistys- ja museoalueeksi. Uusi omistaja toteuttaa tarvittavat ennallistamis- ja kehitystoimet, joilla Virtaankosken käyttötarkoitus muuttuu sähköntuotannosta matkailu-, virkistys- ja

museoalueeksi, jonka keskiönsä on vapaa koski.

Hyödyttää kaloja ja matkailuelinkeinoja

Pienvesivoimalaitos ei ole tuottanut sähköä vuoden 2012 jälkeen. Ennallistamisen jälkeen hyötyvät kalat sekä matkailu. Alue on merkittävää kulttuurimiljöötä, joka pääsee ansaitsemaansa asemaan maiseman siistimisen ja rakennusten kunnostamisen myötä. Matkailijoita kiehtoo hyvin hoidettu miljö, johon historia oivallisesti nivoutuu.

Alueen siistiminen alkoi jo talven aikana purkamalla palanut talo alueelta ja jatkuu keväällä pusikoiden ja kaatuneiden/lahojen puiden raivaamisella. Kevään aikana aloitetaan myös ennallistamis- ja rakennusten korjaussuunnitelmien teko. Ennen kesää parannetaan kosken

ylityssillan kaiteita ja laitetaan turvaopastuksia.

Kesällä auktorisoidun oppaan vetämien kartanokierrosten aikana on mahdollisuus päästä tutustumaan alueeseen. Vastuu turvallisuudesta on kävijöillä itsellään, Virtaankosken Voima Oy tai opas eivät voi ottaa vastuuta.

Suosii meloijakin

– Tainionvirta on jo nyt melojien suosiossa, ja ennallistaminen tulee olemaan varmas ti hyvin mieleinen asia myös heille. Alueen yleissuunnitelmassa, laiturien ja muun infrastruktuurin rakentamisessa sekä kosken ennallistamisessa myös melojien tarpeet tullaan huomioimaan, Matti Viialainen kertoo.

Hän vakuuttaa myös, että koko hanke toteutetaan tiiviissä yhteistyössä paikallisyhteisön ja Sysmän kunnan sekä alueen yrittäjien kanssa, jotta siitä koituisi mahdollisimman suuri hyöty asukkaalle ja elinvoimalle.

Uuden omistajan lähtökohdista suunnittelussa on säilyttää nykyisen vesiluvan ylä- ja alarajat ennallaan eli uuden luonnonmukaisen pohjapadon yläpuolella säilyy jatkosakin suvanto eikä veden virtausta ylempänäköön virrassa ole tarkoitus muuttaa.

– Mökkirannat Tainionvirralla säilyvät entisellään ja myös rakennusaikaiset tilapäiset muutokset pyritään minimoimaan, sillä muualla Suomessa koskien ennallistamisesta satuja kokemuksia ja parasta asiantuntemusta tullaan hyödyntämään myös Virtaankoskella, Matti Viialainen toteaa.

Mikäli uuden vesiluvan saaminen lainvoimaiseksi onnistuu kevääseen 2023 mennessä, voivat työt koskella alkaa matalan veden aikaan jo alkusyksystä.

Raija Hänninen

Lisätietoja ennallistamisesta antaa maakuntaneuvos Matti Viialainen, puh. 044 770 0515.

K Supermarket
SUVITUULI

SÄRKILAHDENTIE 4, 19700 SYSMÄ

03-873670

ARK. 7-21, LA 7-20, SU 9-20 (KESÄ-ELOKUU)

K Nouto

**TILAA VERKOSTA.
NOUDA VALMIINA.**

Tilaa nyt K-Ruoka-sovelluksella
tai K-Ruoka.fi/kauppa

K Ruoka.fi

Risteilyjä ja elämyksiä

Reittiristeilyjä:

Padasjoki <--> Kelvenne <--> Karisalmi
Erakonsaari

**Tilausristeilyt: erilaiset juhlat ja
teemaristeilyt ruokatarjoiluilla**

Laivalla on kahvila kaikin oikeuksin

www.kulkeevettenhalki.fi

www.facebook.com/KulkeeVettenHalki

Jorma Sainio
040 50 555 60

www.eramaankutsu.fi

www.erakauppa.fi

Markku Lepistö
050 5220 370

**SYSMÄN
SUVISOITTO
2.-9.7.2022**

TAITEELLINEN JOHTAJA ELINA VÄHÄLÄ

www.suvisoitto.fi | Liput lippu.fi

Elsan Ekopaja on muuttanut!

Mutta mikään ei ole muuttanut! Meille edelleen tärkeää on lähituotanto, lähiraaka-aineet ja käsillä tekeminen.

Sijaitsemme aivan Heinolan Pohjoisen moottiritieliittymän läheisyydessä, Vuohkallion alueella. Aukioloaikamme: ma-pe 10-16. Tervetuloa tutustumaan saippuatehtaaseemme ja tekemään löytöjä tehtaanmyymälästä.

Tehtaanmyymälän ollessa kiinni, Elsan Ekopajan saippuota saa mm. Lähiruokatori Heilan myymälästä, ihan tästä läheltä.

Elsan Ekopaja - Vuohkalliontie 9, 18200 Heinola
Puh. 050 33 1993 - www.elsanekopajanpuoti.com

MATKALLA MUKANA JO 120 VUOTTA!

Helmi
Säästöpankki

Helmi Säästöpankki Oy
Lahti | Heinola | Kouvola | Padasjoki | Sysmä
+358 10 441 7400 | saastopankki.fi/helmisp

Yli 250 suomalaista pientuottajaa

Avoinna joka päivä

- lähiruokatori
- kahvila ja ravintola
- pienpanimokauppa
- sahtia ja tilaviinejä

www.heilan.fi

heila
Nelostiellä,
Heinolan pohjoisessa liittymässä

Työmiehentie 35
18200 Heinola
p. 010 239 2397

Sopivan kokoista viestintää

- **Taittotyöt**
lehdet, kirjat, esitteet
- **Verkkopalvelut**
verkkosivut, sähköpostit
- **Tulostuspalvelu**
käsiohjelmat, flyerit

K SYSTEMS
CONTACTS

OTA YHTEYTTÄ:
040 7333 485
myynti@k-systems.fi
k-systems.fi

Uniikki ulkopakopeli kiinnostaa

Kirjailija **Elina Backmanin** esikoidekkarin *Kun kuningas kuolee* tapahtumiin perustuva Hartolan ulkopakopeli kiinnostaa suomalaisia. Etenkin Instagramin välityksellä tullut palautetun yllätti kirjailijan.

– Olen saanut viimeisen vuoden aikana palautetta lähes päivittäin eli kaikkiaan satoja, ja aika moni palautteen antajista on sanonut, että on pakko mennä käymään Hartolassa, kertoo Elina Backman.

Kirjan tapahtumia voi keä syvällisesti Hartolan maisemissa. Ainutlaatuisessa ulkopakopelissä selvitetään mitä tapahtui 30 vuotta sitten teini-ikäisenä kuolleelle **Laura Malmille**.

Osittain tositapahtumiin perustuva dekkari kiehtoo ihmisiä. Ulkopakopelin siitä sovelsi helsinkiläinen Escape Room Helsinki.

– Aloittelimme jo viime vuonna, mutta täksi kesäksi se on tuunattu kiinnostavamaksi, sanoo Hartolan kun-

Hartolan uniikki ulkopakopeli kiertelee Tainionvirran maisemissa. Kohteita on kaikkiaan kymmenkunta.

nan vapaa-aikapäällikkö **Anna-Maija Muurinen**.

Pelin lähtö- ja maalipaikkana on Kuninkaan Portti ja pelikierroksella on mittaa noin kolme kilometriä.

– Pisteitä pelissä saa sen perusteella, kuinka onnistuu tehtäviä ratkomaan. Kohteita

on kymmenkunta ja aivonystyröitä haastetaan hyvin, selvittää Anna-Maija Muurinen.

Seikkailua suositellaan pienemmille lapsille vain aikuisten kanssa. Laura Malmin kohtaloa puntaroidessa niveltävät kulttuurilliset, liikunnalliset ja matkailulliset elementit yhteen ja ratkaisuja haetaan yleensä joko kaveriporukan tai perheen kesken. Ryhmän peli maksaa noin 50 euroa ja peli kestää noin 1,5–2 tuntia.

Hartolan ulkopakopelin tekee ainutlaatuiseksi nimenomaan se, että se perustuu kirjailijan teokseen. Peli on omatoiminen – sillä ei ole pelinjohtajaa. Peli etenee älypuhelimien kautta.

Hartolaan sijoitettu

Laura Malmin selvittämätön teinitytön kuolema 30 vuo-

den takaa vie toimittajan rakkauden ja vaietun julmuuden jäljille.

Backmanin dekkari on kuin kirpeä karkki. Kirjan päähenkilö, 30-vuotias toimittaja, Saana, on saanut potkut, mutta hän olikin jo palamassa loppuun klikkijournalistina. Kesä Inkeri-tädin luona Hartolassa kuulostaa ihanalta mahdollisuudelta ottaa rennosti ja palautua.

Rentoudesta ei ole tietoaakaan, kun Saana alkaa kaivella 30 vuotta aiemmin kuolleen teinitytön tapausta, pikkukylässä rauha järkkyy. Dekkari saa kokonaan uuden ulottuvuuden, kun Helsingin Suomenlinnan Kuninkaanportista löytyy polttomerkitty ruumis, ja rikosylikomisario Jan Leino tiimeineen hälytetään paikalle. Rikostutkinnassa selviää, että Suomenlinnan murhalla on yhteys Hartolan Laura Malmin kuolemaan.

KUKA ?

Elina Backman (s.1983) on helsinkiläinen dekkarikirjailija, joka työskentelee luovana johtajana media-alalla. Backman on koulutukseltaan medianomi (Master Of Culture and Arts), copywriter sekä ratkaisukeskeinen terapeutti.

Backmanin *Kun kuningas kuolee* dekkari on saanut hienot arvostelut mm. Helsingin Sanomilta, joka toteaa, että teos on jännittävä ja taitavasti rakennettu kokonaisuus.

Elisan Vuodenkotimaisen kirjan raati totesi puolestaan, että ”Dekkarin taitavasti punottu juoni tempaisee mukaansa heti ensimmäiseltä sivulta ja pala palalta auki keriytyvä vyyhti onnistuu viihdyttämään ja yllättämään loppuun asti!”

Romantiikka astuu mukaan peliin, kun Saanan ja Janin tiet risteävät.

– Pelkkä toiminta ei minua kiinnosta. Tarvitaan myös ihmissuhteita, jotka ovat dekkarissa suuressa osassa, sanoo Elina Backman.

Kirjailija salapoliisina

Hartolassa dekkarituristit ovat joutuneet puolestaan pettymään. Monet ovat halunneet nähdä Saanan tädin Inkerin talon. Sitä ei ole oikeasti olemassa. Uusimpaan dekkariinsa Backman ei enää halunnut Hartolaa kytkeä.

– Ajattelin, että en voi lahdata siellä jatkuvasti ihmisiä, hän naurahtaa.

Hartola oli aiemmin Backmanille pelkkä läpiajokunta matkalla Keski-Suomen mökille. Kun hän kuuli mielenkiintoisia tarinoita mystisestä Laura Malmin kuolemasta, hän niputti sen ja Hartolan kuningaskunnan yhteen.

– Toimin aluksi kuin Saana eli leikin salapoliisina. Näin syntyi fiktiivinen tarina, joka sijoittuu tunnetuihin kohteisiin, selvittää Elina Backman.

Dekkarit ovat Backmanille kirjallisuuden rakkain laji. Mysteerit kiehtovat yhä myös sen vuoksi, että yksityiskohdien rakentelu vaatii tarkkuutta.

Lukijat pystyvät nykyisin kommentoimaan teoksien yksityiskohtia ja näin on käynyt myös *Kun kuningas kuolee* -teoksen kohdalla, jossa Backman erehtyi laittamaan kuplavolkariin takaluukun. Mokaan hän korjasi seuraavassa dekkarissaan *Kun jäljet katoavat* (Otava).

Kun kuningas kuolee -dekkarin käännösoikeudet on ostettu jo 15 maahan ja teosta on myyty yli 30 000 kappaletta.

Kun kuningas kuolee on Elina Backmanin esikoidekkari.

Hartola Golfilla vahva imu

Golf on kasvattanut koronavuosien aikana suosiota suomalais-ten parissa.

Hartola Golfin toimitusjohtaja **Tera Heinonen** iskee pöytänsä lukuja, jotka herättävät kunnioitusta ulkopuolisissa.

– Kirjasimme golfkierrok- sia vuonna 2019 noin 17 000. Ensimmäisenä koronavuonna 2020 luku oli 20 000 ja viime vuonna jo hiukan yli 22 000, jossa vieraspelaajien osuus oli 8 000, hän luettelee.

Kierrokset kasvoivat vuode- sta 2019 vuoteen 2021 muhkeat 30 prosenttia ja lu- kema oli samaa kaliiperia vie- raspelaajien suhteen.

Hartolan golfkentälle mah- tuu 30 000 kierrosta, joten kasvu vuotta 2019 edeltänei- den vuosien 15 000–16 000 kierroksen luvuista on ollut myös toivottua. Eikä hyvä imu selity pelkästään korona-ajan lisäämällä kiinnostuksella.

– Saavutimme asiakasty- tyväisyysselvityksessä pisteytys- luvun 61, jolla olimme 78 golfkentän joukossa sijalla 18. Tässä kyselyssä oli muka- na 600 vieraspelaajaa. Omien antamissa 200 palautteessa saimme peräti 80 suosittelupistettä, ja sillä luvulla olimme jaetulla ykkössijalla 91 golf- kentän joukossa, Tera Heino- nen toteaa.

Palvelut toimivat

Golfyhtiön osakkaiden ja golfseuran jäsenten tyytyväi- syyden selittää moni asia.

Kenttäyhtiö on panostanut palveluun. **Pasi Jorosen** yritys tarjoaa kohtuuhintaisia buffet- aterioita päivittäin ja tilauk- sesta on mahdollisuus saa- da myös à la carte -aterioita. Upeassa klubirakennuksessa on tarjolla myös vitriiniuot- teita ja pro shopin välineitä.

Suurimmaksi vaikuttavaksi tekijäksi hyvään palauttee- seen Tera Heinonen nimeää kuitenkin kenttämestari **Ville Virvasalon** johtaman poru- kan erinomaisen omistautui- misen kentän ja sen ympäris- tön hoitoon.

Seniorit ovat Hartolassakin enemmistö jäsenistössä. Golf on erinomaista liikuntaa myös ikäihmisille.

– Kentän hoitaminen on melkoista ”golfitiedettä”. Vai- kuttavia ja huomioitavia teki- jöitä ovat muun muassa maa- perän vaihtelu, salaojitukset, lannoitukset, griinien ilmas- tukset, puustojen ja tuulien vaikutukset sekä ruiskutukset, luettelee Heinonen.

tustuttamisella, ja tarjolla on ollut myös ilmaista golfope- tusta. Tätä väylää pitkin on uinut seuraan mukaan noin 20 uutta jäsentä vuosittain.

Aloittelijat ja nuoret alle 22-vuotiaat pääsevät tutustu- maan lajin saloihin alenne- tuilla hinnoilla. Aikuinen pu-

Kenttä ja ympäristö on hoidettu upeasti.

Hartolan kenttä on useina vuosina ollut ensimmäisenä keväällä auki. Tätä saattaa Tera Heinosen mukaan selit- tää mikroilmasto, jonka ansiosta lumet lähtevät tehok- kaammin kuin naapuriken- tillä.

– Rehellisesti sanottuna asia on jonkinlainen mysteeri myös meille.

Matalat kynnykset

Kiinnostusta golfia kohtaan on Hartolassa lisätty matalan kynnyksen ilmaisella lajiin tu-

littaa ensimmäisen kesän pe- lioikeudesta vain 250 euroa ja alle 22-vuotias 150 euroa. Li- säksi nuoret saavat golfseuran jäsenmaksun 30 eurolla, kun aikuiset maksavat 80 euroa.

Hartola Golf ja golfseu- ra toimivat sulassa sovussa, minkä todentaa se, että Tera Heinonen on myös seuran toiminnanjohtaja. Golfyhtiön liikevaihto oli viime vuonna 700 000 euroa. Yhtiö työllisti päätoimisesti läpi vuoden kol- me ja kesän sesonkiaikana 13 henkilöä sekä vielä kuusi ke- säsetelin turvin.

Jari Niemi

Tera Heinonen on johtanut Hartola Golfia vuodesta 2014.

Hartola Golfin klubirakennus on näyttävä kiinteistö. Seuran juhlikisassa klubirakennus täyttyi.

Tainionvirta kiehtoo perhokalastajia jo nyt ja ennallistamisen jälkeen joen suosion odotetaan kasvavan.

Tainionvirrasta aito lohijoki

FAKTA

Lohen ja taimenen ero: Taimenen pyrstöevä on suora, lohella pyrstöevässä on lovi. Joissain tapauksissa lohien pyrstö saattaa olla tasainen. Lohen rinta- ja vatsaevä on teräväkärkinen, kun taas taimenella nämä ovat pyöreämmät. Varmen keino erottaa lajit toisistaan on suussa oleva vannasluu.

Jääsjärven osakaskunnat: Osakaskuntiin kuuluu Hartolan, Ruskealan ja Rusin osakaskunnat. Niillä on vesialuetta yhteensä 11 912 hehtaaria.

Jääsjärven pinta-ala on 81 km² ja rantaviivaa 304 km. Järven keskisyvyys on 4,6 metriä ja suurin syvyys noin 30 metriä. Jääsjärvi kuuluu myös valtakunnalliseen rantojen suojeleohjelmaan. Se on paikallisesti arvokas lintuvesi.

Lisätietoja löytyy osoitteesta www.jaasjarvenkalastuskunnat.fi

Virtaankosken voimalan purkamien käynnistää odotetun ennallistamisen.

Hartolan Jääsjärvestä Päijänteeseen Sysmässä luikerteleva Tainionvirta ennallistetaan aidoksi lohijokeksi. Tänä vuonna käynnistyvät Virtaan voimalan purkutyöt käynnistävät Hartolan Jääsjärven kalastuskuntien toiminnanjohtajan **Kai Virtasen** mukaan ennallistamisprosessin, joka odotusten mukaisesti toteutetaan luo Tainionvirralle aivan uudenlaiset mahdollisuudet kalastuselämyksiin.

– Aikaa ennallistamiseen kuluu varmasti useita vuosia, mutta Virtaan voimalan purun ja kalaportaiden rakentamisen jälkeen Tainionvirran merkitys kasvaa huikeasti matkailumielessä, hän sanoo.

Tainionvirran jokireitti on noin 20 kilometriä pitkä ja sii-

Arvokalaa kannattaa pyytää, vaikka ei saisikaan.

nä on viisi koskea. Pudotusta koko matkalle tulee noin seitsemän metriä. Rantaviivan pituus on 31 kilometriä. Kalastus on jaettu viiteen eri kohteeseen ja niille kaikille sijoittuu virran tiivistymä tai koski, joissa on hyvä harjoittaa virtaavan veden kalastusta. Kalastuspaikat on merkitty maastoon keltaisilla tauluilla.

Tainionvirta on jo nyt runsas kalajoki, ja sen tyyppisiä kaloja ovat kirjolohi, taimen ja harjus sekä lisäksi mm. ahven, made ja hauki.

Kalastusta voi harrastaa sekä uistin- että perhovälinein. Tainionvirran kalastuskausi alkaa aikaisin keväällä. Ekonkoskelle on rakennettu kaksi esteetöntä laituria, joissa kalastus onnistuu myös pyörätuoleista.

Virta on tarpeeksi hidavirtainen, joten kalastus onnistuu myös kylmän veden aikaan. Joki sopii hyvin keväiseen sumukorentokalastukseen.

Kalastuskausi kestää yhdeksän kuukautta. Rauhoitus-aika 1.9.–30.11. koskee myös järvaluetta Koukkuniemeltä Purttiniemelle saakka. Kahluukielto on ajoitettu ajanjaksolle 1.12.–31.5.

Eteläisin lohijoki

Tainionvirta on Suomen eteläisin lohijoki, ja se on jo nyt huomioitu kalastajien mielessä. Kalastuslupia on viime vuosina myyty vuosittain noin 2 000 kappaletta, joista valtaosan lunastavat muualta tulleet kalastajat. Päivälupien osuus lupamäärästä on ollut 1 300–1 600 kappaletta.

– Tänne tullaan hakemaan elämyksiä. Iso osa kalastajista saapuu todella kaukaa, Kai Virtanen sanoo.

Vuosiluvan hinta on ulkopuolisille 120 ja paikallisille 60 euroa. Viikkolupa maksaa 50 ja päivälupa 20 euroa. Alle 15-vuotiaat saavat luvat puoleen hintaan ja alle 12-vuotiaat pääsevät harjoittelemaan kalastustaitoja aikuisen mukana ilmaiseksi. Lupavaroilla tehdään vuosittain tuki-istutuksia noin 20 000 euron arvosta. Lohikalaja voi napata pataan vain 2 vuorokaudessa.

– Kun saamme kalaportaiden ansiosta lohien nousemaan aiempaa paremmin Jääsjärveen saakka, Hartola ja Sysmä voivat aidosti ottaa Tainionvirran nykyistä näyttävämmiin kuntamarkkinoinnissaan huomioon, sanoo Kai Virtanen.

Kalastajia ennakoidaan saavan etenkin pääkaupunkiseudulta. Hartolan ja Sysmän majoituspaikat saavat varmuudella lisää yöpymisvuoro-

rokausia, ja lohessa saattaa olla aineksia myös uudelleen tapahtumiin, jotka entisestään kasvattavat alueen majoituskohteiden yöpymisvuorokausia.

Koskennimen leirintäalueen yrittäjä **Tuomo Piipari** arvioi, että Tainionvirran ennallistaminen tuo etenkin uusia kalastajia lisää majoittumaan. Viime vuonna leirintäalueella kirjattiin noin 15 000 majoitusvuorokautta. Näppituntuman mukaan kalastajien osuus kesäajan yöpyjistä oli noin 20 prosenttia.

– Nyt virran arvo on ymmärretty. Se on Etelä-Suomen yksi parhaista virtavesistä, sanoo Tuomo Piipari.

Mielenkiintoinen melontareitti

Melontaseikkailu Hartolasta Sysmään kulkee kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa maisemassa, rauhallisesti virtaavaa jokireittiä seurailen, liplattavien laineiden ja vesilintujen äänien keskellä.

Reitti sopii hyvin myös aloitteleville melojille. Kosket ovat pääasiassa helppoja ja vaativimmat paikat voi tarvittaessa ohittaa kantamalla.

Reitin varrella on kuusi 1-luokan koskea ja neljä patoa, joiden ohi kanootti on kannettava. Korkean veden aikaan Ekonkoski ja Vanhamyllynkoski ovat melko vuolaita, ja ne on tarkastettava ennen laskua.

Hartolan puolella melontamatka on jaettu kahdeksaan 3,3–9,9 kilometrin pituiseen osuuteen. Gasthaus Koskenniemen lisäksi matkan varrelta löytyy laavut tai rantautumispaikat Keijulankoskelta, Haavistonniemeltä, Joutsjärveltä, Enojärveltä sekä Krouvin Campingista. Patopaikat ovat Hotilankoskella, Kirveskoskella ja Maatiaiskoskella sekä Sysmän puolella Virtaankoskella.

Reitin voi aloittaa Koskenniskan lisäksi myös esimerkiksi Koskenniemeltä, Keijulankoskelta, Kirveskoskelta tai Krouvin Campingista.

Poikkea Portilla!

Päivittäin LOUNAS
noutopöydästä
klo 11-16

Myös
À la carte!

Upeat
näkyvät
ja terassi

Linjastossa
itse leivotut
herkut ja
tuore kahvi!

 Kuninkaan
PORTTI

Palvelemme:
ma-la 6.30-22.00
su 8.00-21.00

Keskustie 2, 19600 Hartola
Puh.+358 50 355 2241
www.kuninkaanportti.fi

Upean
Tainionvirran
rannalla!

GASTHAUS-HOTELLI

- viihtyisät huoneet Tainionvirran rannalla
- ravintola (A), ryhmille tilausruokapalvelut
- hyvät tilat juhlille ja kokouksille
- rantasauna ja takkahuone

LOMAMÖKKEJÄ

- kaikissa mm. oma sauna

LEIRINTÄALUE ★★★★★

- hyvä ja tasainen nurmikenttä matkailu-vaunuille ja teltoille
- hyvät huoltotilat • leirintämajoja

MONIPUOLISET HARRASTUSMAHDOLLISUUDET

- lähellä mm. Hartola golf, Krouvin lava, Purnuvuori ja liikuntareitit
- urheilukalastuslupien myynti Tainionvirralle

GASTHAUS-CAMPING KOSKENNIEMI

Koskenniementie 66
19600 HARTOLA
Puh. (03) 716 1135
email@koskenniemi.com

WWW.KOSKENNIEMI.COM

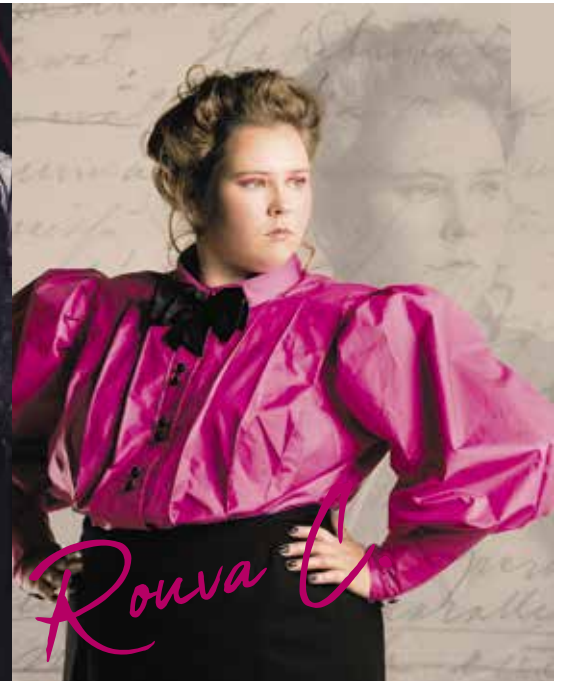

SOMETHING ROTTEN!
Jotain mätää!

KOSTONKIERRE

tarina jakautuneesta kaupungista

Rouva C.

TERVETULOA LAHDEN KAUPUNGINTEATTERIIN – SYYSKAUDEN ESITYKSET MYNNISSÄ!

Karey Kirkpatrick – John O'Farrell – Wayne Kirkpatrick
SOMETHING ROTTEN! JOTAIN MÄTÄÄ!
Järjettömän hauska musikaali
ENSI-ILTA 3.9.2022

Timo Sandberg – Aila Lavaste
KOSTONKIERRE
- tarina jakautuneesta kaupungista
KANTAESITYS 1.10.2022

Minna Rytisalo – Heini Tola
ROUVA C.
Rohkea ja siksi vaarallinen
ENSI-ILTA 28.9.2022

Ohjelmistossa myös **KAOS ENSI-ILTA 31.8.** | **TILTU JA LETTU JA LEIKKIMÖKIN ASUKAS KANTAESITYS 15.9.**

Ryhmäedut jo 20 hengen ryhmälle, tiedustele myös elämyspaketteja

SOMETHING ROTTEN! JOTAIN MÄTÄÄ! ja KOSTONKIERRE – TARINA JAKAUTUNEESTA KAUPUNGISTA.

Lippumyymälä 0600 30 5757 (1,53€/min+pvm) | ktliput@lahti.fi / Väliaikatarjoilut (03) 7826 474 / Ryhmämyynti (03) 752 6000 / lktryhmat@lahti.fi
www.lippu.fi • www.lahdenkaupunginteatteri.fi

LAHDEN
KAUPUNGINTEATTERI

HEINOLAN MUSEOT KESÄ 2022

TUULA LEHTINEN
MARIA STEREO
NIINA VILLANUEVA

Rikki!
Keramiikkakommentteja
29.5.–28.8.2022

Heinolan taidemuseo
Kauppakatu 4
044 769 4216

**heinolan
museot**

Museot avoinna:
ti, to–su 11–16
ke 11–18

Katso myös: www.heinola.fi/vapaa-aika/museot/

RUOKAJUURILLA
Ruoan kulttuurihistoriaa
29.5.–30.10.2022

Heinolan
kaupunginmuseo
Kauppakatu 14
044 769 4215

**LÄÄNINKIVALTERI
ASCHANIN TALO**
1.6.–31.8.2022

Kauppakatu 3 b
044 769 4217

VUOKRA-ASUNNOT VALOLINNA HEINOLA

Yhdistä asuminen ja hyvinvointi

- Ekologista, kestäväää ja turvallista asumista historiallisesti jyhkeässä miljöössä
- Tarjolla vuokra-asuntoja monenlaisiin tarpeisiin. (myös kalustettuja ja esteettömiä asuntoja)
- Upeat ulkoilumaastot luontopolkuineen ja kylpylän hyvinvointihoidot, kuntosali, saunat lähellä

VALOLINNA
HYVINVOINTI- JA OSAAMISKESKUS

www.valolinna.fi
info@carelogi.fi

Pikijärventie 1 HEINOLA +358 44 7008 820

HOTELLI-KYLPLYLÄ NOWENE HOTELLI VALO

Majoitu viihtyisästi ja rentoudu

- Majoitu ja nauti terveyskylpylä Nowenen Hotelli Valon palveluista ja luontoelämyksistä ympärillä
- Hotellilta pääset heti luontopoluille retkeilemään
- Hemmottele kehoasi ja mieltäsi Kylpylän hoidoilla ja saunamaailman saunavaihtoehtoilla
- Katso korona-ajan aukioloajat www.nowene.fi

Valo
HOTELLI

nowene

nordic wellness experience

www.nowene.fi
respa@nowene.fi

Pikijärventie 1 HEINOLA +358 44 7008 820

UUDISTUNUT VIERUMÄKI KUTSUU TUTUSTUMAAN

Heinolan Vierumäellä sijaitsevan Suomen Urheilupuiston nousu takasin huipulle on hyvässä vauhdissa.

Kiinteistöjen peruskorjaus on edennyt suunnitellusti ja toiminnan peruskiveksi on valettu strategia, jonka edellyttämiä muutoksia on toteutettu kunnostustöiden rinnalla.

Ravintolapalvelut on muutosprosessissa nostettu uudelle tasolle. Viime vuonna avatun modernin ja laadukkaan Hotelli Fennadan yhteydessä sijaitsevat uudet Ravintola V, Jatkoaika Bar, Ravintola Puhti, Pihkalan Kahvila sekä monipuoliset uudet kokoustilat. Hotellista on sisäyhteys Vierumäen uimahalliin.

Ravintolapäällikkö **Heikki Hytönen** kertoo, että esimerkiksi Ravintola Puhtissa tarjoillaan päivittäin noin 1 000 ateriaa, kun lasketaan yhteen päivän kaikki ruokailut. Vierumäen kaikissa ravintoloissa vierailee päivittäin noin 1 500–2 000 asiakasta; urheilijoita, liikkuja, kampuksen opiskelijoita, yritys- ja kokousasiakkaita, alueella vierailuvia, vapaa-ajan viettäjiä sekä Vierumäen alueella työskenteleviä.

– Kannattaa tulla tutustumaan ja käyttämään palveluitamme monipuolisesti. Antakaa monipuolisen tarjonnan yllättää itsene, sanoo Heikki Hytönen.

Vierumäen ravintoloissa voi nähdä myös eri lajien huippu-urheilijoita ja nauttia sa-

moista antimista kuin kansakunnan idolit. Ruokalistat on tehty vuonna 2019 valmistuneen asiakaskyselyn vinkkejä arvostaen.

Vaihtoehtoja jokaiselle

– Haluamme tuoda ruokailijoille tarjolle

Vierumäen ravintolapalvelut on nostettu uudelle tasolle – anna monipuolisen tarjonnan yllättää!

kaikenlaisia maailman makuja ja tehdä tarjonnasta mielenkiintoisen ja vaihtelevan kokonaisuuden. Ruokaa löytyy kaiken kokoisille kukkaroille, Hytönen toteaa.

– Ensi kesäksi À la Carte V:n yhteyteen valmistuu 100 asiakaspaikan terassi, josta on hulpeat näkymät Valkjärvelle. Terrassille kaavaillaan omaa erityistä ruokakonseptia, täsmentää Hytönen.

Ravintola Palmun peräti 150 anniskelupaikan terassi avautuu Valkjärven ranta-saunan yhteydessä.

– Toimitamme tilauksista aamupaloja ja aterioita myös alueen mökkeihin, ja jonkun kokeistamme voi tilata vaikka grillaamaan illan herkut mökkivieraille. Savusaunoilla Mustalammen rannalla Kalliokammilla ja Karhunpesässä valmistamme ruokaa myös avotulella. Vierumäki Areenan tapatumien ravintolapalvelut haluamme jatkossa järjestää aiempaa paremmin, selvittää Heikki Hytönen.

Vierumäen ravintoloiden palveluksessa on noin 80 henkilöä. Kesäisin henkilökunnan määrä kasvaa parilla kymmenellä.

Luontoliikunta näyttävästi mukaan

Liikuntapalveluissa on uuden strategian mukaisesti nostettu luontoliikunta merkittävään asemaan. Vierumäen maastoihin pystytetään kevään ja kesän 2022 aikana huomattava määrä opasteita, jotka ohjaavat luonnossa liikkuvia uusien karttojen lisäksi.

Kaskelaan, entisiin hierojien opetustiloihin, on valmistunut vuoden 2021 lopulla luontoliikuntakeskus, josta voi vuokrata outdoor-ulkoliikuntavälineitä. Lisäksi keskuksessa annetaan reittiopastusta. Sieltä löytyy myös pyörien ja muiden laitteiden huoltotilat. Tarjolla on sekä sähköavusteisia että ”kauramoottorilla” liikkuvia maastopyöriä sekä monenlaisia lumikenkiä ja liukulumikenkiä. Kesäkaudella vuokrataan suppilautoja, kanootteja ja frisbeegolf-välineitä.

– Vierumäen suurenmoiseen luontoon kannattaa tulla myös lähialueiden ihmisten tutustumaan. Haluamme palvella muitakin kuin huippu-urheilijoita ja alueella majoituvia ihmisiä, toteaa liikuntapalvelupäällikkö **Heidi Hyttinen**.

Sekä liikuntavälineiden että ohjattujen liikuntatuntien varaaminen hoituu Hyttisen mukaan näppärästi Vierumäki Friends -sovelluksen kautta.

– Sovelluksen kautta näet kätevästi ohjelman lisäksi myös tuntikuvaukset sekä suorituspaikat. Lataa Vierumäki Friends maksutta puhelimeesi App Storesta tai Google Play -kaupasta, opastaa Hyttinen.

Ainakin 150 lajin ”mekka”

Perinteistä ponnistaen ja huipulle tähdä-
ten Vierumäki haluaa olla jatkossa entistä
voimakkaammin urheilun asialla ja tuottaa
laadukkaita valmennus-, leiritys-, lajike-
hitys- ja koulutuspalveluita eri kohderyh-
mille. Alueella voi Heidi Hyttisen mukaan
harrastaa ainakin 150 eri urheilulajia, joita
alueelle hyvin istunut Flowpark mukavas-
ti täydentää.

– Suorituspaikkojen kunnostus on hyvässä
vauhdissa ja merkittävä osa töistä saa-
daan valmiiksi tänä vuonna. Uutena lajina
saimme padelin, jolle on tennis- ja padel-
hallissa kolme ja ulkona kaksi kenttää.

Viesti uusista harrastusmahdollisuuksis-
ta on levinnyt hyvin suuren yleisön tietoi-
suteen pandemian aikana.

– Aikaisemmin esimerkiksi curlingia ja
jousiamuntaa on harrastettu lähinnä
yrityspäivien ohessa, mutta viime aikoina
myös perheet ja mökkilomalaiset ovat va-
ranneet ratoja ja ottaneet jousiamunta-
tunteja.

Uuden strategian mukaisissa painopiste-
lajeissa – jääkiekossa, taitoluistelussa, voi-
mistelussa ja cheerleadingissä – tavoitteena
on tarjota optimaaliset valmennus- ja
harjoitteluolosuhteet kansainväliselle hui-
pulle tähtäävässä toiminnassa.

Valituissa lajeissa tavoitteena on yhdis-
tää eri toimijoiden osaamisresurssit yhdeksi
toiminnalliseksi kokonaisuudeksi, joka
tarjoaa kilpailuedun ja mahdollistaa edel-
läkävijyyden myös kansainvälisesti.

Suomen Urheiluopisto on myös Suomen

Flowpark on erityisesti lapsiperheiden ja nuorten suosiossa.

Olympiakomitean virallinen harjoitus- ja
valmennuskeskus.

– On silti hyvä todeta, että Vierumäki ei
ole tarkoitettu pelkästään huippu-urhei-
lulle. Täältä löytyy jokaiselle paljon vaih-
toehtoja, tiloja ja erilaisia opetustunteja,
joita on myös helppo varata, tiivistää Hei-
di Hyttinen.

Liikuntapalvelut työllistää 10–20 henki-
lää vuodenaikasta riippuen.

Luontoliikunta-
keskus Kaske-
lassa auttaa
uusien lajien
pariin neuvon-
nalla ja vuok-
raamalla tarvit-
tavat välineet.

Herkullinen

PIZZAPÖYTÄ

SYÖ PIZZAA JA JUO
HANAJUOMAA NIIN
PALJON KUIN JAKSAT!

Sis. salaattipöydän ja noutopöydän (lounasaikaan),
leivät ja juomat sekä jälkiruokana kahvi, tee tai kaakao.

**ABC Heinola palvelee
joka päivä!**

Työmiehentie 33,
18200 Heinola
abcasemat.fi

Nopein ja helpoin
asiointi!

★ HESBURGER ★

MEILTÄ
SAAT
BONUSTA
s-kanava.fi

S MARKET

S-market Heinosa
Siltakatu 31

S-market Heinola
Kirkkokatu 13

Sale

Sale Jyränkö
Keskuskatu 26a

Sale Heinola KK
Marjoniementie 1

Sale Vierumäki
Vääksyntie 5

MEILTÄ
SAAT
BONUSTA
s-kanava.fi

**TORIN LAIDALLA,
SE PAIKALLINEN**

Kirkkokatu 13, Heinola
iloinenkulkija.heinola@sok.fi

f iloinen kulkija Heinola @ iloinenkulkijaheinola

Lähde makujen maailmaan

Päijäthämäläisiä tuottajia, ostospaikkoja, ravintoloita, kahviloita ja makureittejä esittelevä ruokavuosi-kalenteri nostaa seudullisen ruokamatkailun aarteita.

Samalla se esittelee monipuolisesti paikallisia herkkuja niin matkailijoille, mökkiläisille kuin paikallisille asukkailla.

Päijäthämäläisen ruokavuosikalenterin eli kulinari- tisen kalenterin ensimmäinen vuosi valmistui Visit Lahden toimesta vuodenvaihteessa ja työ ruokamatkailun nostamiseksi ja kehittämiseksi jatkuu. Kalenteriin etsitään jatkuvasti uusia ruoka- ja juomahelmiä ja rakennetaan sisältöä muun muassa kansainvälisten matkailijoiden ja eri kulttuurien näkökulmasta. Kalenterin avulla halutaan johdattaa kansainvälisiä matkailijoita suomalaisen ja päijäthämäläisen ruokakulttuurin pariin.

Ruokavuosikalenterissa kerrotaan tarinoita yrittäjistä

ja tekijöistä makujen takana ja mennään pintaa syvemmälle yksittäisen tuotteen, kuten vaikkapa hunajan ja kauran, tuotantoon, valmistukseen ja jatkojalostukseen. Kalenterista löytyvät niin paikalliset mansikkapaikat kuin parhaat ruisleivät tai juhlaesonkien erikoisherkut.

Matkailijoita ja paikallisia asukkaita ajatellen on yhteistyössä ruokamatkailuyrittäjien kanssa rakennettu valmiita makureittejä, joita pitkin voi edetä vaikkapa Lahden matkakeskuksesta matkustajastamaan, satamasta veneellä Vääksyn kanavalle tai vaikka Heinolaan, Sysmään tai Kimolan kanavalle. Makureitien varrella on sopivin välimatkoin viihdyttäviä vierailukohteita ja ruokailupaikkoja. Reitit antavat ideoita ja tärpejä lähimatkailuun ja leppoisien lomapäivien viettoon. Reitit johdattavat eri puolille maakuntaa parhaiden maku-elämysten pariin.

Makureitit on jo nyt löydetty mainiosti ja reittien varrelta toimivilta yrittäjiltä on tullut positiivista palautetta. Ruokavuosikalenterin avulla teh-

dään päijäthämäläinen ruoka eläväksi ja kalenterin kautta voidaan nostaa esiin myös pienempiä paikallisia tuotteita ja tuottajia.

Lahden seudulla on valtavasti nähtävää, koettavaa ja maisteltavaa. Ruokavuosikalenteri tekee loman tai päiväretkien suunnittelusta helppoa, sillä sinne on koottu paljon asiaa raaka-aineista resepteihin ja alkutuottajien vierailukohteista Lahden seudun fine dining -ravintoloihin. Tekemisen ideoista ei ole pulaa ja uusia tuotetaan joka kuukausi.

Kalenterista nousee esille sesonkisuus sekä selkeät suomalaiset ruokavuoden vaihtelut. Se etenee alkutuottajista kauppoihin ja palvelutarjoajiin, jotka kaikki kertovat samaa tarinaa. Aito ja rouhea päijäthämäläinen ruoka on hyvä syy tulla seudulle vähän kauempaakin.

Kirsti Simola

visitlahti.fi/kulinari- tinen- kalenteri
visitlahti.fi/makureitit

Päijäthämäläistä ruokamatkailua edistettiin vv. 2020–2021 maaseuturahoitteisen Lähilomien väylä -hankkeen toimesta – yhtenä mahdollistajana oli Itä-Hämeen matkailuyhdisty- ry, joka tuki ruokamatkailuhanketta 10 000 eurolla.

Kusmiku, Heinola.

Lintan Kammari, Sysmä.

KOHTAA OMA LUONTOSI

**TAINION
VIRTA**

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahoitus:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kiinnostavaa nähtävää ja kuultavaa lähiseudulla

Oppaan mukana näet ja kuulet aina enemmän, vaikka tuntuisikin, että lähitienot ovat tuttuja.

Lahden seudun oppaat ovat järjestäneet jo vuosien ajan erilaisia kävelykierroksia lähelläsi – Lahdessa, Hollolassa, Heinolassa, Asikkalassa, Orimattilassa ja Sysmässä.

Tarjonta lisääntyy ja uudistuu vuosittain. Mielenkiintoisia tarinoita kuuluu jokaisella kävelyllä. Tulevana kesänä kesäkalenterimme tarjoaa yli 80 opastettua kävelyä.

Hautausmaakävelyt kuuluvat myös tulevana kesänä tarjontaamme. Niitä on tänäkin vuonna kaikissa yhdistyksissä alueen kunnissa: Lahdessa, Orimattilassa, Hollolassa, Heinolassa ja Sysmässä. Hollolassa voit tutustua myös kirkon sisätiloihin oppaan johdolla.

Mikä ihmeen geopark?

Geopark kertoo tarinoita maiseman ja maastonmuotojen synnystä liittäen mukaan kulttuurin ja luonnon. Geokohteet ovat arkeologisesti ja historiallisesti tärkeitä, mutta myös mielenkiintoisia.

Uutena tänä vuonna ovat mukana Geopark-opastukset: Asikkalassa Aurinkovuoren valloitus ja Pulkkilanharjun luontopolut.

Lanu-puisto 30 vuotta

Lanu-puisto rakennettiin vuosina 1989–1992 Lahden Kariniemeen. Puistossa sijaitsee 12 kuvanveistäjä **Olavi Lanun** suurta betonista valettua veistosta. Teokset sulautuvat osaksi luontoa.

Puistossa voit tutustua Olavi Lanuun ja hänen tuotantoonsa tai perehtyä puiston yrtteihin oppaan johdolla. Tosin villiyrtteihin voit tutustua usealla muullakin kierroksella Asikkalassa, Heinolassa, Lahdessa ja Vääkysyissä.

Uutuuksina Lahdessa ovat muun muassa Evakkoperheen tarina ”Laatokalta Lahteen” sekä sisällissodan tapahtumista ja ihmiskohtaloista kertova kävely ”Hennalan punavankileiri 1918”.

Roolioppaan mukana voit kuulla tarinoita **Annastiinan** Anttilanmäestä, Aaveista ja aikansa uskomuksista sekä Kummituksista ja mystisistä tarinoista. Ne ovat tarinoita paikoista ja henkilöistä, ja ne ovat kulkeutuneet kansan suussa vuosikymmenten ajan.

Uutena ovat myös venäjänkieliset opastukset. Niitä on tulossa aiheista **Unto Ojon**, Puuarkkitehtuuripuisto, Olavi Lanu, Rautatienkatu ja Mariankatu.

Kailasta Heinolassa

Täällä voit kuulla Siltojen tarinoita. Kymen virran ylittävä Rautatiesilta täyttää 90 vuotta.

Kaupunki levittäytyy virran molemmin puolin, joten sillat ovat aina olleet merkittävä väylä kaupunginosien välillä.

Kansallinen kaupunkipuisto täyttää 20 vuotta ja sen tiimoilta voit kuulla tarinoita **Uuno Kailaasta**, puiston puista, harjun kukkatarinoita, kauppiaista ja kylpylävieraista sekä kaupungin vanhoista rakennuksista.

Ehkä näistä löytyy sinullekin jokin kiinnostava kävely. Kaikki nämä kierrokset ovat niin sanottuja takuukierroksia. Tämä tarkoittaa sitä, että jos kävelylle on yksikin lähtijä, niin kierros toteutuu.

Kierroksen hinta on kaikkialla 10 €/henkilö.

Kesäkalenterin voit ladata Visit Lahden sivulta tai noutaa omasi kirjastoista, museoista sekä tukijoidemme yrityksistä.

Marja-Leena Ahtiainen
matkailuopas

Heinolan rautatiesiltaa rakennettiin lähes neljä vuotta ja nyt sillan avajaisista tulee kuluneeksi 90 vuotta.

Rantakylpylän sauna avoinna ympäri vuoden!

- Sauna
- Kioski 1.6.-31.7.
- Uimaranta
- Näköalaterassi

Kaikille avoin saunavuoro on sekasauna, joten uima-asut päälle. Liput 10 €/hlö, lapset ja opiskelijat 5 €/hlö.

Rantakylpylä

Sauna Beach

Kylpylänranta, Maaherrankatu 1, Heinola
puh. 040 681 1500

www.rantakylpyla.fi

RYHMÄT • Varaa sauna omaan käyttöön.
Tiedustelut: 040 681 1500

Varaus ennakkomaksua vastaan, hinta 200 € / 1,5 h.
Maksutavat: käteinen, pankkikortti, Smartum-liikuntasetelit

HEINOLAN HEINÄSAARI

Matkailupalveluja ja rentoa
fiilistä upeissa järvimaisemissa

- Mökkejä
- Kesäaittoja
- Matkailuajoneuvopaikkoja
- Leirintäaluepalvelut
- Tilaussaunat ja yksityiset saunavuorot
- Aktiviteetteja
- Kahvila- ja ravintolapalvelut

*Elämäniloa
saarella!*

Vain reilun tunnin päässä
pääkaupunkiseudulta ja lähellä Heinolan
keskustan palveluja.

Älä aja ohi. Kurvaa Heinolaan!

www.visitheinasaari.fi

p. 0400-990 893

s-posti: info@visitheinasaari.fi

Itä-Hämeen matkailuyhdistyksen lähimatkat 2022

Varaukset ja lisätiedot:

s-posti: info@heinolatravel.fi
p. 040 726 5582

**Messumatka
Tampere**
Virittäydy
vapaalle!
23.4.2022

Mäntyharju
Ainutlaatuinen
WHD-Gård ja
automuseo
13.7.2022

Tuusulanjärvi
Tuusulanjärven
taiteilijayhteisö
7.9.2022

Mustilan Arboretum
Koe upeat atsaleat
ja alppiruusut
10.6.2022

Ankkapurha
Kartanotunnelmaa
ja paikallishistoriaa
6.8.2022

Katso yksityiskohtaisemmat tiedot matkoista verkkosivuilta:
visitahame.fi tai shop.heinolatravel.fi

**HEINOLA
TRAVEL**

Tehdään yhdessä elämyksiä!

Puh. (03) 717 2651 Fax (03) 717 2652

**Järvisen
Liikenne**

Palvelevin pyörin

Vuodesta 1932

www.jarvisenliikenne.fi

jarvisen.liikenne@sauvalahti.fi

Maittava lounaspöytä Heinolan kesäteatteriryhmille

- Päivänäytös, kattaus klo 12.00–14.00
- Iltänäytös, kattaus klo 15.00–17.00

Maittava lounas omassa katetussa tilassa joko Residenssi-kabinetissa (max. 24 hlöä) tai Sirenius-salissa (max 50 hlöä). Hinta sisältää ruokatarjoilun omasta noutopöydästä, pöytäkattaukset ja erillistilan vuokran (max. 2 h, lisätunnit 50 €/h). Ryhmän minimikoko 20 henkilöä.

ESIMERKKIMENU:

Emäntä Ulrikan kanapöytä

KYLMÄHERKUT

hedelmäinen vihersalaatti (L, GL)
paahtopaisti-pastasalaatti (L, myös GL)
kartanon salaatin kastike (L, GL)

talon leipälajitelma (L, myös GL)
voi, tuorejuusto/margariini

LÄMPIMÄT HERKUT

hedelmäkana (L, GL), paistettu riisi (L, GL)
paahdetut, tuoreet kasvikset (L, GL)

JÄLKIHERKUT

mango-mariannerahka (L, GL)
kahvi, tee

Ruokajuomat:
jääkellarin vesi ja kotikalja

Menu-hinnat alk.

- 18,50 €/hlö, arkisin
- 21,00 €/hlö, sunnuntaisin

Muita
vaihtoehtoja,
katso
jyrankola.fi

RAVINTOLA
KYMENKARTANO

Ravintola Kymenkartano

Konsulinkatu 2, 18100 Heinola
puh. 044 797 2438 / keittiö
puh. 044 797 2417 / ravintolapäällikkö

*Kaikella kunnioituksella.
Tervetuloa!*

Kymenkartano-salissa lounas
joka päivä klo 11–14.
Lounaslista verkkosivuillamme jyrankola.fi

**Jyränkölän
Setlementti**

ROHKEASTI IHMISEN PUOLELLA

Visit Lahti. Tuo veden kielelle.

MIELEENPAINUVIA RUOKAELÄMYKSIÄ LAHDEN SEUDULLA.

Lähde makuretkelle!

Lähde makureiteille kävellen, pyöräillen, veneellä tai autolla. Pysähdy kahville tai syömään, ostoksille lähiruokatoreille ja tiloille tai poimi makeimmat mansikat suoraan tilalta.

Tehty ylpeydellä Lahden seudulla.

Lahden seudulla innovatiiviset, taitavat ja laadusta tinkimättömät yrittäjät luovat mieleenpainuvia ruokaelämyksiä ja rakkautella tehtyjä tuotteita.

Aitoja makuja!

Lahden seudulla lähiruokaa löydät maatilareiltoja ja -myymälöistä, herkkupuodeista, leipomoista ja myllyistä. Tarjontaa täydentävät viinitilat, panimot ja kahvipaahdit.

Asikkala | Hartola | Heinola | Hollola | Iitti | Lahti | Padasjoki | Sysmä | Salpausselkä Geopark

tasteofvisitlahti.fi

#visitlahti #lahtiregion #lakelandfinland #salpausselkägeopark

Visit
Lahti
Lakeland Finland

Järvi-Suomi alkaa Lahden seudulta

Vesijärveltä avautuu Vääksyn kanavan kautta veneilijän ja järvimatkailijan taivas: juotavan puhdas Päijänne.

Päijänne yhdistyy kanavien kautta viereisiin järviin avaten veneilijöille laajan ja monipuolisen vesistöreitit aina Lahdesta Heinolaan, Kouvolaan, Jyväskylään ja Viitasaaarelle saakka. Yleisöristeilyllä pääsee nauttimaan vesillä liikkumisesta, mutta järvimaisemista voi nauttia myös rannalta käsin!

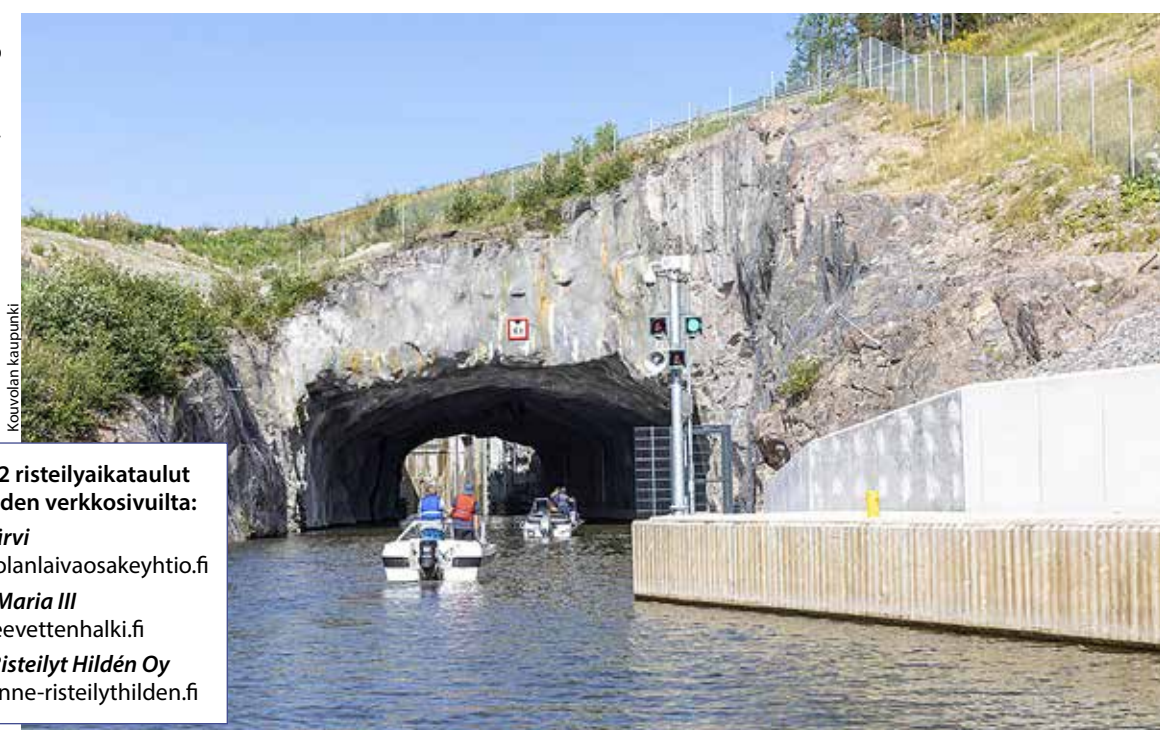
Vääksyn kanava on eteläisen Päijänteen portti Vesijärvelle ja Lahteen sekä Hollolaan. Vääksyn kanavansuuta on monipuolinen ja suosittu koko perheen vierailukohde. Kanava kuuluu Suomen vilkkaimpiin ja sen varrelta voi astua myös Lahti-Heinola-Lahden -reittilaivan kyytiin. Ennen Heinolaa laiva pysähtyy myös Kalkkisten kanavalla, joka yhdistää Päijänteen Ruotsalaiseen ja Kymijoen yläjuoksuun. Kalkkisten kylässä kannattaa poiketa Pihamaan viini- ja puutarhatilalle.

Rantaviivaa tuhat kilometriä

Heinolassa vesi on aina lähellä - rantaviivaa on lähes tuhat kilometriä. Heinolan kaunis satama sijaitsee kävelymatkan

päässä torilta, kesäteatterilta ja Rantapuistosta. Heinolan satamasta pääsee risteilylle Lahteen Päijänne-Risteilyt Hildénin m/s Suomettarelle tai m/s Suomen Neidolla, mutta myös Vuolenkoskelle, Kimolan kanavalle ja Kouvolan Voikkaalle Virtakiveen satamaan saakka. Risteilyliikennettä Heinolasta alajuoksulle toteuttavat Heinolan Laivaosakeyhtiö m/s Pyhäjärvellä sekä Päijänne-Risteilyt Hildén m/s Suomen Suvelalla. Toukokuusta lokakuuhun avoimena olevan Kimolan kanavan erityispiirteitä ovat ai-

Kimolan kanava kiehtoo veneilijöitä. Sulutusten määrän odotetaan pysyvän hyvänä myös kesällä 2022.

Kouvolan kaupunki

Kesän 2022 risteilyaikataulut laivayhtiöiden verkkosivuilta:

m/s Pyhäjärvi

www.heinolanlaivaosakeyhtio.fi

m/s Jenni-Maria III

www.kulkevettenhalki.fi

Päijänne-Risteilyt Hildén Oy

www.paijanne-risteilythilden.fi

nutlaatuinen 70 metriä pitkä kalliottunneli sekä kahdentoista metrin sulutuskorkeus.

Risteilyllä pääsee ihailemaan myös Etelä-Päijänteen ja Päijänteen kansallispuiston upeita maisemia. Lähiristeilyjen aikana voi nauttia kesäisestä päivästä järvellä tai astua laivasta Kelventeelle, yhdelle maailman suurimmista ja komeimmista harjusaarista, jonka läpi kulkee merkitty retkeilyreitti. m/s Jenni-Maria III risteilee Päijänteellä ja Päijänteen kansallispuistoon **Padasjoelta** ja **Asikkalasta** muutama päivänä viikossa ke-

säsesonkiaikana. **Sysmästä** tehdään reitti- tai tilausristeilyjä mm. Päijänteen erakon, Toivo Pylväläisen mökille Korreakoivun saareen.

Monipuolista satamapalvelua

Vesistöalueen satamat palvelevat monipuolisesti niin veneilijöitä kuin maitse satamaan saapuvia. Järvialueen satamien helmi on Sysmässä, Päijänteen rannalla sijaitseva Ilola Inn, jonka veneilijät ovat valinneet jo kaksi kertaa peräkkäin vuoden vierasve-

Top 3 veden äärellä matkailuautoilijoille ja leirintämatkailijoille:

1. Heinolan Heinäsaari
 2. Camping Sysmä
 3. Camping Messilä, Hollola
- visitlahti.fi/vesille

nesatamaksi – 2021 ja 2022. Vesijärven satama Lahdessa on myös lahtelaisten olohuone kahviloineen ja ravintoloineen. Matkustajasatamasta pääsee myös kesäisille lounas- ja iltaristeilyille.

Kirsti Simola

Visit Lahti

Päijänne-Risteilyt Hildén

Suomen Neito risteilee jälleen Heinolan ja Lahden välillä.

Laivuri Risto Turunen odottaa, että laivamatkailu vilkastuisi edellisiin vuosiin verrattuna kesällä 2022.

Nostalgiaa ja nykypäivää – laitetaan parhaat

Itä-Häme tarjoaa niin valtavasti nähtävää ja koettavaa, että jokaiselle kävijälle kertyy varmasti kahmalokaupalla kokemuksia. Hyvät paikat ja parhaat vinkit kannattaakin laittaa jakoon.

Kammiovuori Sysmässä, en ollut siitä koskaan aikaisemmin kuullut, kunnes hyvä ystäväni, ja maan tunnetuin matkabloggari, julkaisi siitä esittelyn blogiinsa.

Monni Himari kirjoittaa, että ”Itä-Hämeen korkeimmalle näköalapaikalle johdattelee suhteellisen helppokulkuinen luontopolku”. Hän kuvailee, miten hän tulee saniaisten ja sammalten koristamalle isolle siirtolohkareelle eli Hiskiaan luolalle, joka on luontopolun ensimmäinen nähtävyys.

Tarinan mukaan Hiskias oli reilu sata vuotta sitten paikalla asustellut kulkuri. Himarin mielestä alue on kuin peikkometsä, joka kätkee sisäänsä monen monta luolaa ja monen monta tarinaa. Mutta miksi valtavan siirtolohkareen nimi on Sysmän Linta? Se selviää Kammiovuorella.

Lähes sata vuotta on siitäkin, kun presidentti **Lauri Relander** eräänä kesäkuisena päivänä vihki Hartolassa Koskipään kartanon Itä-Hämeen museoksi. Kartanolla on juuret vuosisatojen taakse, joten monenlaista tarinaa on vieressä virtaava Tainionvirta nähnyt. Mielenkiintoisia kertomuksia riittää myös museonhoitaja **Vesa Järviselä**, joka on jo kahdeksatta sukupolvea Koskipään kartanon palveluksessa.

Järvisen mukaan Itä-Hämeen museon vetovoima on autenttisuus.

– Täällä on aitoja esineitä, eikä mitään härpäkkeitä, hän naurahtaa.

Kartanon pihapiiri rakennuksineen on aikakapseli vanhaan aikaan. Yli 30 000 esinettä sisältävästä kokoelmasta on esillä vain osa, mutta niistä saa vahvan kosketuksen kartanon ja sen ympäristön elämään. Järvisen mukaan museolla

viihtyvät kaikenikäiset.

– Lasikaapissa olevat nukket vetävät aina lapsia puoleensa, kun taas aikuisia viehättävät huonekokonaisuudet, kuten alkuperäisessä 1880-luvun asussa oleva Punainen Sali, hän kiteyttää.

Tuo on minunkin helppo allekirjoittaa sekä myös se, että holvattu kivikellari innostaa salaperäisyydellään jokaista kävijää.

Vahva tunneside Itä-Hämeeseen

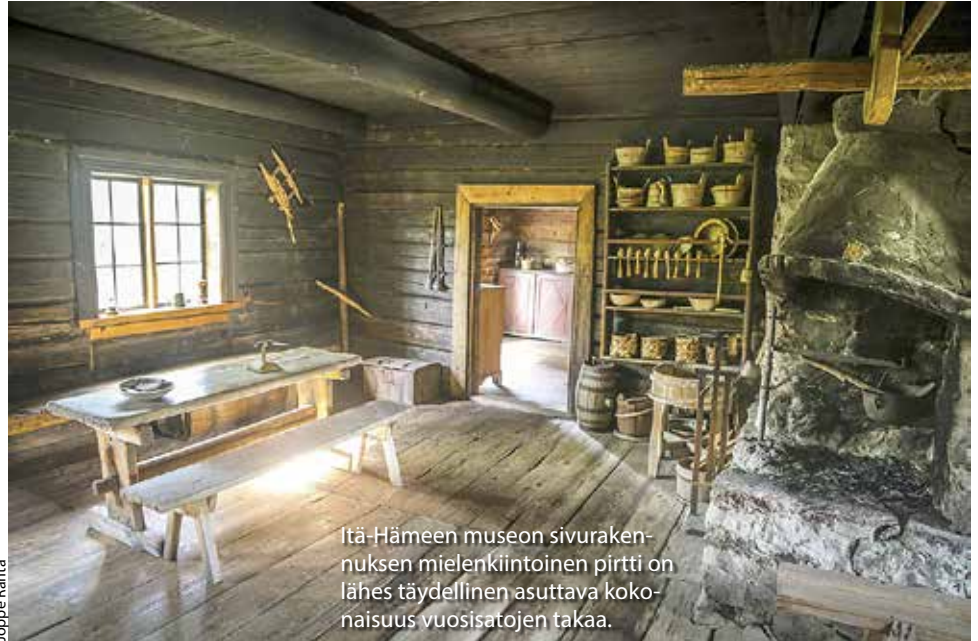
Tällä seutukunnalla on aina ollut suuri merkitys minun elämässäni. Lapsuuden kesät Pääsinniemen maisemissa loivat vahvan perustan sille, mitä nykyään olen. Mökkeily olisi ehkä myöhemminkin kiinnostanut, mutta kiireinen elämä, perhe ja työ ottivat osansa, joten käyntikerrat harvenivat.

Vuosien varrella kesämökki rapistui, mutta kaipuu säilyi. Nyt koen olevani eräänlainen paluumuuttaja, kun koronapandemia tavallaan toi minut takaisin Heinolaan.

Vanha kesäpaikka tarjosi rauhallisen pisteen etätöille, mutta myös upean paikan rentoutumiseen. Viihdyn toki mökilläni, mutta paluu toi myös kiinnostuksen katsella ympärilleen ja tutustua alueeseen laajemmin. Se onkin vienyt minut ja vaimoni toinen toistaan kiinnostavampiin paikkoihin.

On ollut nostalgista käydä paikoissa, mitkä muistan lapsuudestani, mutta erityisen hienoa on kokea uutta. Haluan ahmia ympäristöä.

Heinolan tori, jotain niin tavallista, mutta samalla hyvin idyllistä ja viihtyisää. Ostimme sieltä kukkia isovanhempieni haudalle. Oikeastaan hekin olivat paluumuuttajia, kun

Itä-Hämeen museon sivurakennuksen mielenkiintoinen pirtti on lähes täydellinen asuttava kokonaisuus vuosisatojen takaa.

Joppe Ranta

hakeutuivat Vantaalta Heinolaan heti eläkkeelle päästyään. Mummunihan oli syntyjään täältä.

Minä koen, että Itä-Hämeessä on jotenkin lempeä ilmapiiri – täällä ollaan avuliaita, ja täällä on myös helppo kysyä. Saimmekin vinkin mennä Harjupalviljonkiin maistamaan suolaisia vohveleita. Se oli hieno paikka, ja nautimme todella maukkaat vohvelit.

Yksi Heinolan kaupungin helmistä on ehdottomasti kaupunginmuseo. Sen näyttely on kattava ja todella tyylikkäästi rakennettu. Olen museossa jo useamman kerran käynyt ja aina istahdan katsomaan olohuoneeksi sisustetun huoneen televisiosta Itä-Hämeen Matkailuyhdistyksen nostalgisen Heinola-elokuvan. Sekin on kuin aikamatka, kun istuu sohvalla vanhojen matkamuistojen ja **Anja Juurikalan** Heluna-kannujen ympäröimänä, ja katsoo miten Heinäsaaren leirintäalueelle iloiset ihmiset pystyttävät Soppu-telttaa.

Heinolan kaupunginmuseolta voi ostaa aitoja alkuperäisiä Heinola-matkailumerkkejä. Kun kerroin meneväni ottamaan valokuvaa kangasmerkin esittämästä vanhasta rautatiesillasta, sain vinkin, että ”kannattaa ottaa myös tuo puiston poppeli kuvaan, sekini on yhdessä merkeistä.”

Jokaisella käyntikerrallani olen museolta saanut hyviä neuvoja. Niiden johdosta olen käynyt myös taidemuseossa kirjaostoksilla, vierailulla Lääninkivalteri Aschanin talossa ja vaikka missä.

Piirasta ja sahtia

Ilman paikkakunnalta saamaani vinkkiä en olisi varmasti ikinä maistanut kahvila-konditorio Cappuccinon venäläisellä reseptillä valmistamaa erinomaisen maukasta

Monni Himari

Peikkometsässä on paljon suuria siirtolohkareita, joista yhden alle kätkeytyy Hiskiaan luola.

Heinolan kaupunginmuseon näyttelyyn kannattaa varata aikaa aluetta esittelevän mainion vanhan filmin katsomiseen.

vinkit kiertoon

piirakka. Nyt pistäydyn aina Heinolassa käydessäni niitä ostamassa. Ne ovat nimittäin mitä mainioimpia retkievättä.

Muita herkullisia eväitä haen aina Heinolan Heilasta, jonka lihastiskiltä ostan usein pienen paketin leikkeleitä. Niitä on kiva napostella suupaloina suoraan paperista, kuten joskus aikoinaan kauniina kesäpäivänä kyläkaupan portailla. Muistoihin vievät myös Heilasta ostetut rukiinen leipä ja kirnuvoi. Niistä saa tehtyä maukkaat eväsleivät, joiden maku vie vuosikymmenten taakse tutulle maatilalle, jonka itse tehty voi oli suolaista ja tirisi nestettä.

Kirnuvoinkin löysin vinkin perusteella, kun muistelimme pikkuserkkuni kanssa lapsuuden herkullisia voileipiä.

Toinen vahva paikallinen makumuisto minulla on sahdista. Mummuni teki sitä joka

kesä. Olin pitkään yrittänyt etsiä maultaan vastaavaa, mutta vasta Pihamaan panimon sahti maistui siltä oikealta.

– Meidän sahtimme on itä-hämäläisittäin tummaa, aineksina vain ohra, ruis ja leivinhiiva, kertoo **Henri Korhonen**, Pihamaan panimon olutvastaava.

Hän on tehnyt sahtia vasta reilun parin vuoden ajan, mutta sen maku on selkeästi viehättänyt monia muitakin, sillä Pihamaan sahti otti Suomen paras olut -kilpailussa sarjavoiton vuonna 2021.

– Palkinto vaikutti positiivisesti ja monet uudet asiakkaat löysivät Pihamaan sahdin, Henri Korhonen kertoo.

Hän sanoo voiton tuoneen myös varmuutta hänen omaan tekemiseensä.

– Sahnin ja oluen valmistaminen ylipäänsä on loputon polku sivuhaaroineen, mihin

Joppe Ranta kokee Itä-Hämeeseen vahvaa tunnesidettä, mihin liittyvät puhtas luonto, leppoisa ilmapiiri ja paikallisen sahdin tuomat makumuistot lapsuuden kesistä.

Joppe Ranta

Pihamaan panimon sahtisempä Henri Korhonen vastaanottaa Anikó Lehtiseltä Suomen paras olut 2021 -kilpailun voittoa sarjassa vaalea tai keskitumma ale.

tekijän on helppo eksyä, Korhonen naurahtaa.

Pitkät perinteet

Sahdilla on pitkät perinteet alueella ja se on edelleen juhla-juoma häissä ja muissa karkeloissa. Korhosen mielestä huolella tehty sahti on upea juoma. Jokaisen sahtisepän

sahti maistuu erilaiselta, joten sahtia kannattaa maistella myös ajatuksella.

Alkoholisäännösten mukaisesti yhdeksän prosentin vahvuista saa myydä vain valmistuspaikan välittömässä läheisyydessä, joten minäkin haen sahtini Heilasta. Pihamaan sahti on myös mainio piknik-juoma, kunhan pitää sen viileänä, vaikka kylmälaukussa.

Retkeily ja lähimatkailu on Itä-Hämeessä helppoa ja kiinnostavia kohteita löytyy paljon. Reissuja voi tehdä omatoimisesti tai ohjattuna. Täällä voi pyöräillä kyläteitä itsekseen tai osallistua opastettuun kiertokävelyyn kylillä.

Niin kaupunkiretkille kuin patikkapoluillekin kannattaa varata hyvät kengät ja vaatteet kelin mukaan. Juomapullo on syytä pakata mukaan, mutta

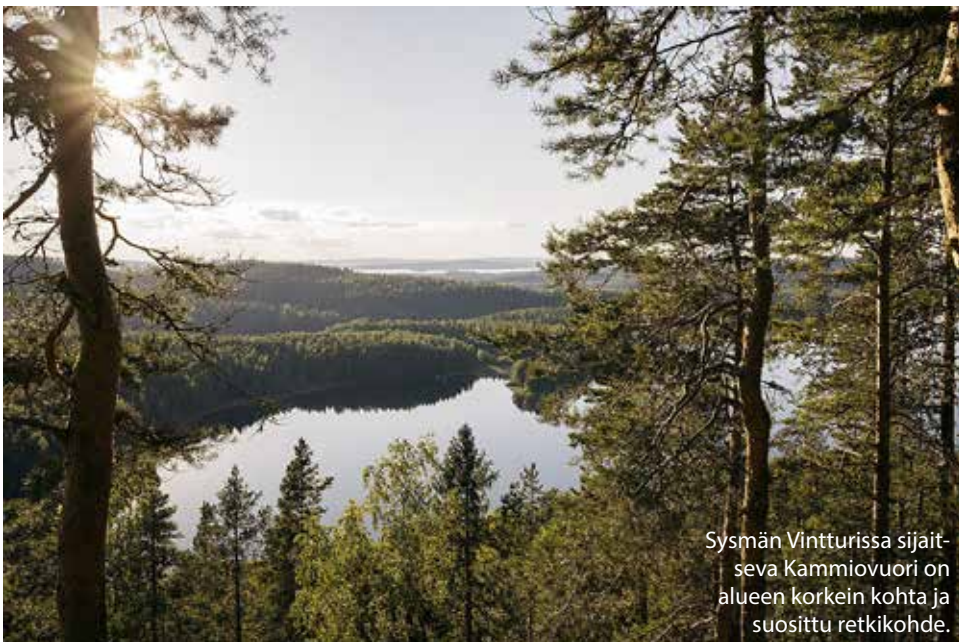
eväät voi syödä joko omasta repusta tai nauttia valmiita herkuja paikallisissa kuppi-loissa ja ruokapaikoissa.

Olen siis saanut paljon vinkkejä ja kiitollisuudella otannut ne vastaan. Meillä kaikilla on tietoa, joten voisimme itse kukin ottaa tulevan kesän teemaksi vinkkien jakamisen muille alueesta kiinnostuneille. Kokeillaan itse parhaat paikat ja pistetään sana kiertämään.

Kuvat ja jutut saa jaettua sosiaalisessa mediassa, ja kun käyttää #visititähäme-aihetunnistetta, vinkit tavoittavat kaikki kiinnostuneet, paikalliset ja matkailijat. Jaettu ilo on kaksinkertainen – matkailussakin.

Joppe Ranta

Kirjoittaja on retkeilytoimittaja.
@retkinikkari

Sysmän Vintturissa sijaitseva Kammiovuori on alueen korkein kohta ja suosittu retkikohte.

Monni Himari

@visititahame

<https://kaukokaipuumatkablogi.net/kammiovuori-sysman-vintturissa-on-suomen-kauneimpia-luontokohteita/>

Heinolan, Sysmän ja Hartolan tapahtumat 2022:

■ www.heinola.fi ■ hartola.fi ■ www.sysma.fi

Itä-Hämeen Matkailuyhdistyksen retkistä ilmoitetaan myös yhdistyksen nettisivuilla visititahame.fi ja Heinola Tarvelin sivuilla www.heinolatravel.fi.

Geoparkin Unesco-haku loppusuoralla

Unescon hallintoneuvoston odotetaan hyväksyvän Salpausselkä Geoparkin Unesco-kohteeksi keväällä 2022.

Unesco Global Geoparks Council hyväksyi 9. joulukuuta viime vuona Salpausselkä Geoparkin hakemuksen. Päätös syntyi yksimielisesti, mikä luonnollisestikin lämmitti Salpausselkä Geoparkin edustajia. Heinola on yksi kuudesta kuntajäsenestä.

– Hakemuksemme meni hyvän valmistelutyön ansiosta suoraan läpi. Toinen vaihtoehto olisi ollut saada parin vuoden jatkoaika, toteaa Salpausselkä Geoparkin toiminnanjohtaja **Kati Komulainen**.

Unescon hallintoneuvoston odotetaan hyväksyvän Geoparks Councilin päätöksen ensi keväänä. Kaikkiaan uusia Unesco Global Geopark kohteita saadaan ympäri maailman kahdeksan, joukossa Ruotsin ensimmäinen.

Prosessiin liittyvä arviointivierailu Salpausselkä Geopark-alueella toteutui 25.–29.10.2021. Aluetta arvioivat kaksihenkinen Unescon Global geopark-ohjelman si-

teeristön ja Global Geoparks Networkin nimittämän tiimin norjalaiset ja islantilaiset jäsenet. Arviointia edelsi hakemuksen geologisen osion arviointi kansainvälisen asiantuntijoiden kirjoitus-pöytätyönä.

– Salpausselkä Geoparkin esiselvityshanketta on valmisteltu vuodesta 2016 lähtien Lahden ammattikorkeakoulun hallinnoimassa EU-rahoitteisissa hankkeissa ja viimeisten kahden vuoden ajan myös Salpausselkä Geopark -yksikön toimesta. Valmistelutyöhön kuuluu tavallisesti 5–8 vuotta, joten olemme edenneet varsin ripeästi, kehaisee Kati Komulainen.

Viittoja ja yhteistyötä

Vuonna 2020 perustettu Salpausselkä Geopark -yksikkö toimii kahden henkilön voimin 154 000 euron vuosibudjetilla.

Hakuvaiheessa aloitettu, Unesco-kohteeksi pääsemisen edellyttämä pysyvä toiminta pitää sisällään mm. uudenlaisen, alueen luonnon erityispiirteitä esille nostavan sisällön tuottamista Lahti Regionin markkinoille sekä opasteiden suunnittelua ja niiden sisältöjen toteutusta.

– Pyrimme lähivuosina saamaan opasteita myös teiden varsille. Kansallispuisto-

jen kylttien yhteyteen niiden laittaminen pitäisi olla ainakin mahdollista, ennakoii Kati Komulainen.

Geopark-toimintaan kuuluu myös esimerkiksi verkostoitumista muiden geoparkkien kanssa sekä yhteistyö mm. alueen oppilaitosten ja päiväkotien kanssa. Kestävään kehitykseen sitoutuneet yritykset voivat hakea Salpausselkä Geopark -kumppanuutta.

– Uusia matkailijoita toivomme saapuvan sopivasti ympäri vuoden ja heidän viiptyvän mahdollisimman pitkään, toteaa Komulainen.

Kuusi kuntaa

Salpausselkä Geoparkin alue koostuu kuudesta pääjähämäläisestä kunnasta: Lahti, Hollola, Heinola, Asikkala, Padasjoki ja Sysmä. Alueeseen kuuluvat mm. Salpausselän-Tiirismaan laaja ulkoalue Lahdessa ja Hollolassa, Heinolan kansallinen kaupunkipuisto sekä Päijänteen kansallispuisto Padasjoella, Asikkalassa ja Sysmässä.

Alueen geopark-yhteistyötä koordinoi ja Unesco-hakuprosessista vastaa Salpausselkä Geopark -yksikkö, joka

toimii Lahden seutu – Lahti Region Oy:n yhteydessä. Hakemus toimitettiin opetus- ja kulttuuriministeriön kautta Unescon geopark-ohjelman sihteeristölle Pariisiin vuoden 2020 hakukierroksella marraskuussa.

Vuosittain kasvavan, maailmanlaajuisen verkoston muodostavia Unesco Global Geopark -alueita on tällä hetkellä 44 maassa yhteensä 169. Suomessa kohteita on toistaiseksi kolme: Rokua Geopark, Lauhanvuori-Hämeenkan-gas Geopark sekä uusimpana Saimaa Geopark, joka hyväksyttiin verkostoon keväällä 2021. Etelä-Pohjanmaalla on käynnistynyt Kraatterijärven valmisteluhanke. Verkoston jäsenyys tuo kansainvälistä näkyvyyttä ja avaa mahdollisuuksia laaja-alaiseen yhteistyöhön niin kotimaassa kuin kansainvälisesti.

– Maailmalla on useita mielenkiintoisia geopark-hankkeita käynnissä, esille on noussut mm. Niagaran niemi-maa Kanadassa, joten hyvässä seurassa ollaan jatkossakin, myhäilee Kati Komulainen.

Jari Niemi

Kelvenne on keskeinen osa Päijänteen kansallispuistoa.

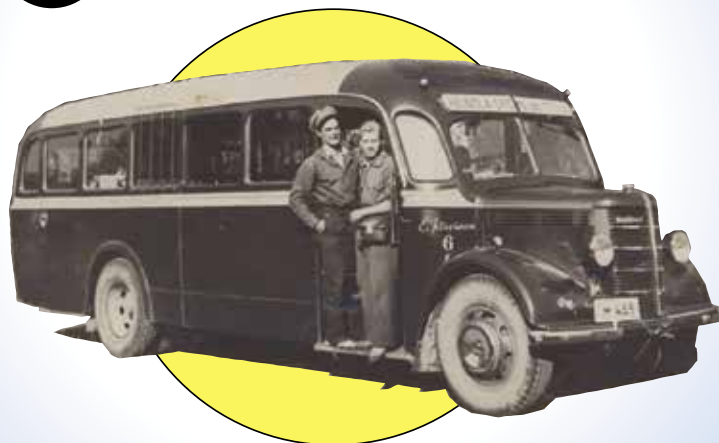
Jari Niemi

Puh. (03) 717 2651 Fax (03) 717 2652

Järvisen Liikenne

SYSMÄ

Palvelevin pyörin

Vuodesta 1932

www.jarvisenliikenne.fi

jarvisen.liikenne@saunalahti.fi

Holiday Club Vierumäki palvelee monipuolisesti

Pysähdy ravintolaherkkujen äärelle, vietä päivä hemmottelusta nauttien, lomaile rennosti urheillen tai järjestä kevään juhlat näyttävässä juhlasalissa. Holiday Club Vierumäestä on moneksi!

**DAY
SPA**

DAYSPA – HARMONINEN KEIDAS

Day Spassa voit rentoutua tunnelmallisessa lounge-tilassa, saunoa perinteisen saunan lauteilla ja höyrysaunassa sekä varata hemmottelevia hoitoja. Varaathan hoitosi ennakkoon. Day Span sisäänpääsy 15 € (kertakäynti, alaikäraja 15 vuotta), hoidon yhteydessä ilmainen.

MUISTA ÄITIENPÄIVÄ!

Tarjoa äidille hetki ravintolaherkkujen äärellä. Äitienpäiväbuffet Hill Grill -ravintolassa su 8.5.

R-KIOSKI – KAIKKEA JA VÄHÄN MUUTA

Pysähdy kahville tai valitse runsaasta valikoimasta mieleisesi herkut. Samalla voit hyödyntää kioskin monipuolisia palveluja. Avoinna 6–24, hotellissa majoittuville 24/7.

RAVINTOLAT HILL GRILL JA PINE PUB

Koko perheen Hill Grill -ravintola kätkee sisäänsä runsaan valikoiman herkullista ja monipuolista syötävää. Pine Pub taas yhdistelee leppoisaa urheiluhenkeä ja olohuonetunnelmaa.

GOLF – GREEN FEE 50 €

Kun varaat majoituksen Holiday Clubilta, golfaat Vierumäellä kesällä 50 €/hlö green fee -hintaan. Voit ostaa green feen joko majoitusvarauksen yhteydessä verkkokaupasta tai paikan päältä vastaanotosta.

UUTTA!

KEILARATA AUKEAA

Keväästä alkaen Holiday Club Vierumäellä keilataan. 10-ratainen keilahalli johdattaa rentoon lomatumnelmaan – kilpailu voi alkaa!

Palveluiden ajankohtaiset aukioloajat tarkistat parhaiten: holidayclub.fi/vierumaki

Holiday *Club*

Urheiluopistontie 400, 19120 Vierumäki

Seuraa meitä Facebookissa
[@HolidayClubVierumäki](https://www.facebook.com/HolidayClubVierumäki)

Lähde mukaan

ITÄ-HÄMEEN MATKAILUYHDISTYKSEN MATKOILLE!

IHMY:n hallituksen
jäsen mukana
matkoilla!

VISBYN RISTEILY Silja Europalla

Perillä vietetään yksi kokonainen päivä, jolloin voit tutustua ihas-
tuttavaan Visbyn kaupunkiin ja Gotlannin saareen joko omin päin
tai osallistua erilaisille opastetuille retkille.

Risteily su-ti 7.-9.8.2022

alk./hlö 2 hengen B-hytissä (kerrosvuode) **195€**

HINTAAN SISÄLTYY

- bussikuljetus reitillä Sysmä - Hartola - Heinola - Lahti - Helsinki
- risteily, 2 yötä laivalla ja päivä perillä Visbyssä, sama hytti koko risteilyn ajan
- 2 x aamiainen laivalla
- laivan risteilyohjelma

Lisämaksusta retket Visbyssä!

Huom! Visbyn keskiaikaviikkoa vietetään 7.-14.8.2022, pääset
katsomaan Visbyn historiallista tunnelmaa!

Varaukset ja lisätiedot: www.matkapaajat.fi/ihmy-visby

RUSKAMATKA KUUSAMOON

Lähde ihailemaan ruskan hehkua syyskuussa!

Matka ma-pe 19.-23.9.2022

alk./hlö 2 hengen huoneessa **550€**

HINTAAN SISÄLTYY

- bussimatkat Heinolasta, Hartolasta ja Sysmästä alkaen, oma bussi matkalla mukana
- majoitus Scandic Rukahovissa 4 yötä
- aamiaiset ja illalliset hotellissa
- retkikuljetus mm. Karhunkierrokselle

Lisämaksusta muita retkiä perillä!

Varaukset ja lisätiedot: www.matkapaajat.fi/ihmy-ruska

Matkat voi varata myös Matkapaojien myyntipalvelusta,
p. 010 2323 200

Tervetuloa kuninkaalliseen hyväntuulen Hartola Golfiin!

18-reikäinen hyvän palvelun
kenttä ja toimivat oheispalvelut
takaavat nautinnollisen
golfkierroksen.

VARAA PELIAIKASI:
Caddiemaster 010 231 2380

Hartola Golfissa muun muassa

- 18-reikäinen monipuolinen kenttä ja hyvät harjoitusalueet
- iloa ja haasteita kaikentasoisille golfareille
- Klubitilo, josta maukkaat eväät, lounaat ja jälkipelit
 - edullinen Hartola Golfin osakkuus
 - golfvarusteiden ProShop
- lähistöllä mökki- ja campingmajoitusta
- majoituskumppanimme Sysmässä ovat laadukas boutiquehotelli Ilola Inn sekä Camping Sysmä – kumpikin Päijänteen rannalla

Lämpimästi tervetuloa
nauttimaan!

HARTOLA GOLF

EST. 1989

Hartola Golf Oy

Kaikulantie 79, 19600 Hartola

Puhelin: 010 231 2380 • toimisto@hartolagolf.com

www.hartolagolf.com

Nyt golfin aloittaminen
on helppoa – ja halpaa!
Ilmaiset "Koko Itä-Häme Golfaa"
-tutustumiskurssit

joka lauantai 7.5. alkaen

Ohjaajana toimii Hartolan Golfseuran ohjaaja Kimmo.
Lainaamme osallistujille kaikki tarvittavat pelivälineet.
Riittää, kun otat mukaan säähän sopivan asun ja positiivista mieltä.
Jos golfkärpänen puraisee, opastamme sinut lajin pariin.

Mukaan mahtuu 12 hlö / kurssi.
Tarkempi ohjelma ja muu kurssitarjonta löytyy
www.hartolagolf.com

ILMOITTAUTUMISET:

kimmoheiskanen112@gmail.com

040 555 2271

Hommaa golfin ajokortti:
GREEN CARD -KURSSIT
joka viikko 30.4. alkaen.

Katso tarkemmat kurssipäivät
www.hartolagolf.com.

Ilmoittautumiset:
toimisto@hartolagolf.com

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

"Ota yhteyttä, lupamme sinulle
hyvän ja henkilökohtaisen palvelun."
Tera Heinonen, tj.

Sonnasen kirkkaus hämmästyttää

Lähdepohjaisia kirkasvetisiä järviä on Suomessa useita kymmeniä.

Kymijoen vesistöissä ja Rievelin Imjärven valuma-alueella sijaitsevan Sonnasan järven kirkkaus hämmästyttää matkailijoita. Joissakin arvioissa Sonnasan arvioidaan olevan Inarjärven jälkeen Suomen toiseksi kirkasvetisin järvi.

Metsähallituksen järviasiantuntija, erikoissuunnittelija **Jari Ilmonen** topputtelee kuitenkin listauksen tekemistä.

– Suomessa on korkeintaan muutama kymmenen kirkasta lähdepohjaisista järviä ja Sonnanen on ehdottomasti yksi niistä. Sen sijaan Inarjärvi ei ole yhtä kirkas. Sen totesin viime kesän sukelluksissa, hän toteaa.

Kirkkaiden lähdepohjaisten järvien hyvä näkyvyys perustuu siihen, että ne ovat säästyneet ympäröivän maan metsätalouden aiheuttamilta kuormituksilta. Niiden humuspitoisuus on tosi pientä, mikä tekee niistä niukkaravinteisia.

– Toisaalta kirkasvetisistä järvistä löytyy paljon valoa tarvitsevaa kasvilisuutta, mitä ei humuspitoisimmista löydy. Kalakannoista eniten löytyy ahventa ja haukea, selvittää Jari Ilmonen.

Kuikka ja saukko tykkäävät Sonnasesta

Sonnasan pinta-ala on 163 hehtaaria eli 1,6 neliökilometriä. Järvi on 1,8 kilometriä pitkä ja 1,7 kilometriä leveä. Rantaviivaa on 7,8 kilometriä. Järvellä on kartan mukaan yksi saari. Järven vedenpinnan korkeus on 100,9 metriä.

Luontoon.fi-sivuston mukaan Paistjärven alueen pienet järvet ja suppalammet ovat poikkeuksellisen kirkkaita ja puhtaita. Sonnanen on alueen pohjoisin järvi.

Paistjärvellä pesii kuikka, jolle leipaavat vain puhtasvetiset järvet. Saataapa Paistjärven rannoilta myös löytyä kalajätteitä, jotka paljastavat tuuheaviksiisen saukon herkkutuhetken. Kalojen lisäksi saukolle maistuvat ravut, sammakot ja hyönteiset.

Louhikoista suojaa eläimille

Alueen keskiosassa on komea Saarijärvenharju, joka on osa Jaalan kuntaan yltävää harjunoja. Harjualue ulottuu Sonnasan ja Kujjärven väliltä Kelesjärven kautta Sorvalammelle asti. Harjukon kokonaispituus on noin 11 kilometriä ja siitä noin kaksi kilometriä on Paistjärven alueen puolella. Paikka paikoin harjut ovat melko korkeita. Harjunojen pohjoispäässä on louhikoita, jotka antavat suojaa vaikka ilveksellekin tai ketulle.

Erityisesti harjualueen pohjoisosissa on paljon suppamuodostumia. Supat ovat erikokoisia kuoppia tai syvänteitä, jotka ovat muodostuneet jääkauden seurauksena. Jäälöhkareita jäi harjumuodostumien sisään sadoiksi vuosiksi ja vasta ilmaston lämmettyä ne sulivat pois. Tällöin jäälöhkareen päällä ollut maa-aines romahti alapäin muodostaen suppakuopan.

Suojelua tarvitaan

Harjumuodostumat ovat myös arvokkaita pohjavesivarastoillemme. Harjut suodattavat sadeveden kirkkaaksi pohjavedeksi. Harjujen rinteillä humisevat vanhat hongat ja maata peittävät kuivat kanervakankaat. Herkkä harjuuonto kaipaa suojelua, joten retkeilykannattaa pysytellä viitoitetuilla reiteillä. Kujjärven kannakselta, joka on alueen eteläosassa Saarijärven ja Kujjärven välissä, on polulta avonaiset näkymät kirkasvetisille järville.

Kalastonhoitomaksu on Sonnasella 45 euroa vuodessa, 15 euroa viikolta tai 6 euroa päivältä.

Jari Niemi

Sonnanen on päässyt Johanna Nordbladin jään alla Sonnasella tekemien sukellusten ansiosta myös television luonto-ohjelmiin. Järven vesi on todella kirkasta, kuten kesäisestä kuvasta voidaan hyvin todeta.

Kilkkilän Farmi
VUOLENKOSKI - IITTI

Kotieläinpiha

10 vuotta!

Kotieläinpiha, lasten leikkikeskus, pömpölinna ja lypsättävä lehmä aktiviteettina. Farmipuodista oman tilan strutsin ja naudanlihaa, paistovalmiit pihvit, makkarat, farmiolutta sekä siideriä ja paljon muuta! Farmille pääsee myös vesitse,

Tervetuloa!

AVOINNA

Pääsiäisenä 15.-18.4. 11-17.00

Vappuna 30.4.-1.5. 11-17.00

Toukokuussa La 10-16.00 Su 11-17.00

Kesällä 31.5.-7.8. ark. 11-17.00 La 10-16.00

Su 11-17.00 Ma suljettu

Syksyllä 8.8.-25.9. La 10-16.00 Su 11-17.00

Farmin pääsymaksu aik. 7€/5€ (1-14v.)

Kausilippu 17€/12€

www.kilkkilanfarmi.fi

Riitta 040 752 2207 - riitta@kilkkilanfarmi.fi f kilkkilanfarmi

Johanna Nordblad ja Elina Mämmänen

Ajoreitti Sonnaselle

Heinolan keskustan pohjoisosasta erkaneet tie (nro 46) kohti Kouvolaa. Tietä ajetaan 5 km ja käännetään vasemmalle Mäntyharju-Heinola-tielle (nro 4143) kohti Voikoskea. Tietä ajetaan noin 20 km, jonka jälkeen on opaste tien oikealla puolella olevalle Sonnasan pysäköintialueelle.

Lähde: Metsähallitus

Heinolaan nykyaikaiset satamapalvelut

Heinola palvelee kesällä 2022 veneilijöitä tuntuvasti paremmilla palveluilla kuin aiempina vuosina.

Kymijoen varteen on noussut kaupungin tilakeskuksen rakennuttama vierasvenesataman palvelukeskus, josta löytyy lähes kaikki veneilijöiden tarvitsemat palvelut. Ja mitä ei löydy, on saatavilla kaupungin keskustasta aivan vierestä.

Pääurakoitsija, rakennusliike Valve Oy, sai sovitun mukaisesti palvelukeskuksen valmiiksi maaliskuun lopulla. Arkkitehtitoimisto Arkviiri Oy:n suunnittelema kokonaisaltaan 67 neliömetrin rakennus kätkee sisäänsä suihku- ja sosiaalitalan, pyykin- ja astioidenpesuhuoneen, invavessan, toimistotilan sekä jätekatoksen yhteiskäytössä kahvila Tyyrpuurin kanssa.

Lisäksi rakennuksen edustalle on valmistunut lämpökäsittelyä puusta terassi, jossa

voi odotella huoltotoimenpiteiden valmistumista.

Pöyhönen tuottajaksi

Palvelukeskuksen ovissa on koodilukot, ja koodin saa käyttöönsä maksua vastaan.

– Kokonaisuus vastaa veneilijöiden jo pidempään asettamia odotuksia, sanoo tilakeskuksen rakennustyön valvoja **Jari Teirivaara**.

Invavessa haluttiin jättää yleiseen käyttöön, koska kaupungilla ei ole keskustassa tai edes sen liepeillä vessatiloja.

– Jos tila ei pysy asiallisen siistinä, se lukitaan ja on käytössä vain satamapalvelun tuottajan antamalla luvalla, Teirivaara toteaa.

Sataman päälaituri on matkustaja-aluksille. Polttoaineen jakelupiste saa asianmukaisen sähköliittymän, joka poistaa veneilijöitä kiusanneet jake-uhäiriöt.

Satamaan on myös valmistunut huhtikuussa satamapalvelujen tuottajaksi valitun

Pitkään toivelistalla ollut vierasvenesataman palvelukeskus täyttää hyvin veneilijöiden odotukset (havainnekuva).

Martti Pöyhösen omistama saunarakennus, joka on melkoinen luksuslisä veneilijöillekin. Lisäksi kaupunki uusii kesäksi kylpylän alueen laiturin. Uusi on pari metriä pidempi kuin poistuva.

Vierasvenesataman palvelukeskus maksaa Heinolan kaupungille suunnitelluineen 382 000 euroa eli neliöhinnaksi tulee 5 701 euroa. Jari Teirivaaran mukaan rakennusurakasta käytiin tavanomainen kilpailu. Rakennuskustannukset ovat vuoden aikana kohonneet tuntuvasti, ja se

selittää korkeaa neliöhintaa.

Paikkoja 50 veneelle

Heinolan satamalaituri kunnostettiin ”yhdenlatoista hetkellä”. Laituri ja kahvila Tyyrpuuri uhkasivat vajota Kymijokeen, mutta korjauksen myötä laituri on nyt jykävissä kunnossa.

Satamassa on paikat noin 50 vierasveneelle, riippuen veneiden koosta.

Viipyminen satamassa on ilmaista neljä tuntia. Sen yli kestävä ankkurointi maksaa

yöymisen hinnan, jonka asettaa sataman toiminnasta vastaavan kaupungin teknisen toimen viherpuolen puutarhurin **Eve Vanteen** mukaan satamapalveluiden tuottaja kilpailutuksen mukaisesti.

Satamapalveluiden tuottajan kanssa kaupunki teki sopimuksen vuosille 2022 ja 2023, ja se sisältää myös option vuosista 2024 ja 2025.

– Palvelujen tuottajan tarjouskilpailussa yhtenä painotuksena oli oheispalvelut. Toive on ollut, että satama pysyisi kesäkaudella elävänä pitkään, ja kaupunkiin rantautuville olisi tarjolla monenlaisia oheispalveluita, sanoo Vanne.

Esille on nostettu mm. kaupunkipyörät, maitokärryt, sup-laudat ja veneiden vuokraus.

Heinola ei ole asettanut tavoitteita yöpyjistä, mutta kasvua luonnollisesti toivotaan syntyvän. Touko–elokuussa 2021 Heinolan satamassa yöpyi 264 venekuntaa.

Jari Niemi

HYVÄN
TUULEN
KYLÄ

VUOLENKOSKEN KESÄTORI

Kylän rannassa joka lauantai
kesäkuun alusta syyskuun
loppuun klo 10-12

os. Vuolenkoskentie 1476
19160 Huutotöyry

WWW.VUOLENKOSKI.FI

Kylän
seurojen
mainio
torikahvio

Lähi-
tuotteita ja
leipomuksia

Hyväntuulen
kesätori vireässä
Vuolenkosken
kylässä

IITIN VUOLENKOSKI - PÄIJÄT-HÄMEEN VUODEN KYLÄ 2022

Itä-Hämeen matkailun historiaa

Ruotsalaisella erityinen asema Heinolalle

Päijänteen vedet laskevat Kymijokeen Ruotsalaisen kautta. Se on puoliksi Asikkalan ja Heinolan pitäjäissä.

Järvi on saanut nimensä siihen aikaan, jolloin raja kulki Konniveden kautta. Rakokivi kuulemma on vielä kallioissa silloisia rajamerkkejä.

Kiistasniemi ja Konnivesi sekä Venäjaniemi ja Idänpirtti nimet ehkä johtuvat silloisen rajan läheisyydestä.

Ruotsalaisjärven pinta-ala on 77 kuutionemiökilometriä, rantaviivan pituus 270 kilometriä ja suurin pituus noin 30 kilometriä. Suurimmat selät ovat Kollarin- ja Kausanselät, noin 8–10 kilometriä laajat. Suurin syvyys 55 metriä on lähellä Viitakesaarta Kausanselällä.

Ruotsalaisessa on noin 90 saarta joiden pinta-ala on yli yhden hehtaarin. Niistä 20:ssä on yli 10 hehtaaria ja satamäärin pienempiä saaria ja luotoja. Suurin saari on Hevossaari Heinolan kaupungin alueella ja se on kooltaan noin 300 hehtaaria. Sen jälkeen suurimmat saaret ovat Hanksaari, Hopeasaari (Asikkala), Hevossaari (Marjoniemi) ja Pirtisaari (Asikkala).

Ruotsalaisesta pistää mantereeseen kaksi erikoisen pitkää lahtea. Ne ovat Rutilahti ja Vaippilaisten lahti. Edellinen on noin 9 kilometriä pitkä, melkein viivasuora ja 300–500 metriä leveä sekä 15–42 metriä syvä. Vaippilaisten lahti on noin 6 kilometriä pitkä, matala ja mutkikas.

Parhaat kalapaikat

Parhaat kalapaikat ovat Vaippilaisten ja Marjoniemen puolella. Yleensä kalakanta on viime vuosina paljon vähentynyt liian runsaan kalastuksen takia.

Ainoastaan Hevossaarella, Hanksaarella ja Hopeasaarella on ollut asutusta jo viime vuosisadalla (1800-luvulla). Ruotsalaisen ranta-alueet ovat yleensä hyvin asuttuja. Vuosisadan vaihteessa (1900-luku) ei Ruotsalaisen rantamilla ollut muita huviloita kuin kauppiaiden **Malinin**, **Burgmanin** ja **Saxbergin** sekä tuomari **Adlerin** huvila ”Tallvik”. Kirkonkylän lahdesa, lehtori **Taliojan** Inkerinniemessä ja professori **Soinisen** Hopeavaarassa.

Malinin huvila siirrettiin pari vuotta sitten Marjoniemen Hevossaareen, Burgmanin huvila on Liikeapulaisten omistuksessa, Saxbergin huvila on muutettu kaupunkiin ja se on nyt Puistoravintolan vanhimpana osana ja Adlerin huvila on lastenkoti Kotirauhana.

Nykyään on Ruotsalaisen saarissa ja rannoilla monia kymmeniä huviloita.

Ainoa kulkureitti

Ruotsalaisjärven rantamilla asuvien ainoana kulkutienä on ollut vesireitit vuosisatoja. Vieläpä nytkin on sen rannal-

la taloja, joihin ei ole muuta tietä kuin kinttupolku vesitien lisäksi.

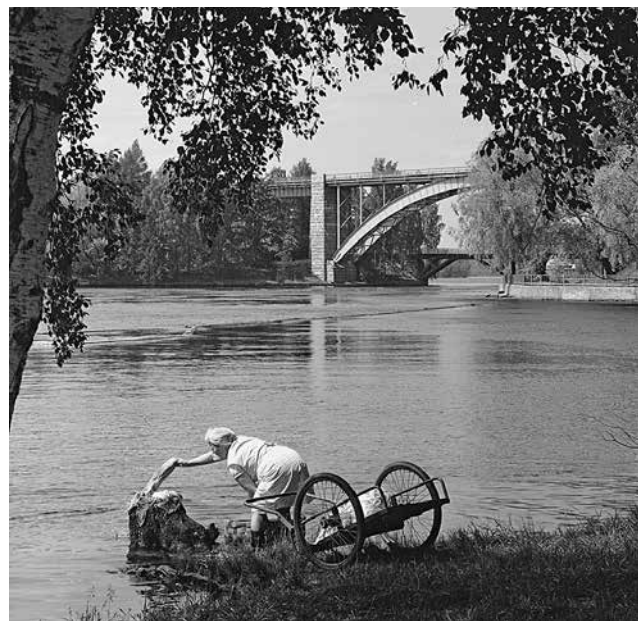
Usein ovat esivanhempamme joutuneet kaupunkimatoillaan tuulta pitämään Vallannen syrjässä pohjoistuulen myllertäessä. Monesti saivat he tuntikausia odottaa tuulen asettumista.

Ennen kaupunkiin saapumista maalaiset tapasivat poiketa Totikalliolle järjestämään vaatteitaan kaupunkikuntoon ja pahatkielet kertoivat, että he samalla lisäsivät vettä maitoon, jota toivat kaupunkiin myytäväksi.

Laivareitti Heinolasta Kalkkisten kanavalle on luonnonkaunis erikoisesti Virtasalmen ja kanavan seudut. Suurmäki ja Matkusmäki ovat korkeimmat kohdat Ruotsalaisen rantamilla ja niistä molemmista on erittäin laajat näköalat.

Viime vuosisadan puolella ennen Kalkkisten kanavan valmistumista (1878) oli Ruotsalaisen rantojen asukkaiden kauppa Heinola (100%). Kalkkisten kanavan valmistuttua pieni osa Kalkkisten, Riilahden ja Karilanmaan asukkaista alkoi toimittaa ostoksensa Lahdessa.

Heinola kuitenkin pysyi Ruotsalaisjärven ranta-alueiden asujamiston pääasiallisena ostospaikkana sekä kesällä että talvella. Viime vuosisadan puolella kulkivat kaikki vielä veneillä paitsi parin viimeisen vuosikymmenen aikana Lahden–Heinolan reitin varrella olevat pääsivät myöskin lai-

Ruotsalainen on palvellut myös pyykkäreitä. Kuva on vuodelta 1964.

Laivaliikennettä Ruotsalaisella saattoi ihailla myös rannalta. Kuva on vuodelta 1978.

Heinolan Konepajan telakalla kunnostettiin laivoja ja proomuja etenkin talvisin.

Ruotsalaisella on liikkinut matkustaja-aluksia 1800-luvun lopulta lähtien. Kaima-laiva täyttyi koematalla 1956 nopeasti. Vesiliikenne Lahden ja Heinolan välillä käynnistyi tuolloin uudelleen.

IHMY:n arkistosta

Rakokivi sijaitsee Uus-Taipa-
leen maatilalla Konniveden
rannalla. Se osoitti rajaa Ruot-
sin ja Venäjän välillä Uuden-
kaupungin rauhan jälkeen
vuonna 1721.

voissa jotka liikennöivät tällä
välillä.

Laivojen valtakausi

Vuosisadan vaihteessa alkoi-
vat pienemmät laivat välit-
tää liikennettä Vaippilaisista,
Rutalahdesta, Huonpohjasta
ja Kalkkisista Heinolaan ja
näihin asti on tätä liikennettä
välittänyt jatkuvasti 2–4 lai-
vaa. Viime vuonna oli enää
yksi laiva tällä reitillä. Heino-
lan–Lahden välillä oli päivit-
tään 1–2 laivavuoroa vuodes-
ta 1878 alkaen aina siihen asti,
kun rautatie valmistui (1932).

Laivojen valtakausi kesti
ainoastaan vähän yli 50 vuot-
ta tällä reitillä. Tänä aikana
jokseenkin kaikki henkilö- ja
tavaraliikenne lahden ja Hei-
nolan välillä sulanveden aika-
na tapahtui laivalla. Syksyllä
tuotiin talven varalle jauhot,
suolat ym. tavarat sikäli mikä-
li kauppias voi rahoittaa niin
suuria tavaramääriä.

Eräs vanha kauppatukus-
taja oli kertonut **Yrjö Mur-
rolle**, että suurimman tavara-
erän hän oli myynyt kauppias
Burgmanille Heinolassa ja se
oli 2 000 säkkiä jauhoja, siis

130 000 kiloa. Tämä varmasti
oli niitä syysostoja. Tästä saa
vähän käsitystä millaisten ta-
varamäärien kuljetuksesta oli
kysymys, kun yhden kaup-
piaan yksi tavaralaatu on jo
näin huomattava erä. Nämä
suurimmat tavaramäärät tuoti-
in tavallisesti proomuilla.

Tukkien kuljetuslaivat ovat
aina muodostaneet suurim-
man tonniston Ruotsalaisen
laivoista. Ensimmäiset laivat
Seura (1873) ja *Jyränkö* (1875)
olivat myös tukien hinaajia.
Ruotsalaisen kautta kuljete-
taan vuosittain 10–20 miljoonaa
tukkia.

Heinolan viinatehtaan toi-
miessa tuotiin proomuilla
huomattavia määriä maissia
tehtaan raaka-aineksi. Eri-
koisesti liittiin menevästä lai-
vasta näki millä asioilla ne
pääasiassa liikkuiivat Heino-
lassa, sillä viinalekkerit (silloiset
viinan kuljetusastiat) muodostivat
suurimman tava-
raerän laivan kannella.

Huvimatkoja suuntaan ja toiseen

Heinolasta tehtiin huvimat-
koja Lahteen, Vääkseen ja
joskus Jyväskylään laivoilla
ja usein oli Heinolankin sata-
massa vierailevia huvilaivoja.
Heinolasta vei laiva 3–4 kertaa
kesässä kirkkoväkeä Asik-
kalan kirkolle poikeillen kai-
kissa välillä olevissa silloissa.

Niin kutsuttu Isosilta palveli
yksistään kaukoliikennettä
ja Piensilta, Kaivokadun pää-
ssä oleva, paikallisliikennettä.

Monet vielä muistavat, kun
Heinolan torikauppa oli koka-
naan **Peipon** asunnon ja
rannan välillä. Tämä johtui
siitä, että suurin osa maa-
laistavaroista tuli veneillä ja
laivoilla. Kun torikauppa pa-

Kalle Saarelma.

IHMY:n arkistosta

rivuosikymmentä sitten siir-
rettiin kauppatorille, niin sitä
arvosteltiin hyvinkin anka-
rasti. Lehdissä oli kirjoituksia
asian puolesta ja vastaan.

Kesällä 1908 rakennettiin
Tornion ja Kuisan majakat ja
muun muassa allekirjoittanut
oli kuljettamassa rakennus-
tarpeita näitä majakoita var-
ten. Näihin asti on petrolivalo
ohjaillut vesilläliikkuja, mut-
ta viime kesänä ne muutettiin
kaasulla toimiviksi.

Talvella Ruotsalaisella oli
kolme Heinolaan johtavaa
pääviitatieä, yksi Rutalah-
delta Kausanselän kautta Apa-
janlahteen, toinen Tornioista
Hevossaaren Särkän poikki
Tähtiniemen ympäri Nieme-
län rantaan ja kolmas Vaippi-
laisista ja Marjoniemestä Nie-
melään.

Nämä kaikki tiet olivat pal-
jon käytettyjä ja hyvässä kun-
nossa koko talven. Nyt näistä
kolmesta ei ole jäljellä kun vii-
meksi mainittu eikä sitäkään
enää kukaan viitoita.

Autoliikenteen ja tieolojen
kehittyessä on Ruotsalainen
menettänyt merkityksensä
liikenteessä paitsi puutavara-
kuljetuksessa. Heinolan osuus
Ruotsalaisen ranta-alueen lii-
kenteestä on ainoastaan kol-
mannes.

Kuten edellä esitetystä il-
menee, on Ruotsalaisen mer-
kitys Heinolan kaupungil-
le supistunut suuresti. Mutta
teollisuuden raaka-aineiden
kuljetuksessa se kyllä puolus-
taa paikkansa, ja tarjoaahan
meidän kaunis Ruotsalaisem-
me erittäin puhdasta vettä tu-
leville teollisuuslaitoksille, jo-
ten eläkäämme toivossa, että
paikkakunnallemme saadaan
teollisuutta joka voi käyttää
hyväkseen Ruotsalaisjärveä.

Ja saammehan me jo ensi
kesäksi nykyaikaisen vesi-
bussin Heinolaan, joka tee-
kee matkan Lahteen kolmes-
sa tunnissa. Tämä tulee var-
masti elvyttämään matkailua
paikkakunnallemme.

Kalle Saarelma (1890–1969)

Kirjoittaja oli Itä-Hämeen Matkailu-
yhdistyksen (IHMY) ensimmäinen
toiminnanjohtaja, toinen puheen-
johtaja ja ensimmäinen kunniapu-
heenjohtaja. Teksti on kirjoitettu
todennäköisesti vuonna 1957.

ITÄ-HÄMEEN MATKAILUYHDISTYS

HALLITUS

Puheenjohtaja
Emerituspäätoimittaja
Jari Niemi
jari.o.niemi@gmail.com
044 983 2000

Varapuheenjohtaja
Matkailuyrittäjä
Marko Latvanen
marko.latvanen@phnet.fi
0400 777 717

Sihteeri
Viestintäpäällikkö
Marja-Leena Ahtiainen
mallu.ahtiainen@gmail.com
040 500 7538

Jäsenet:

Raija Hänninen
Matkailu- ja markkinointi-
neuvoja, Sysmän kunta
raija.hanninen@sysma.fi
044 713 4511

Saija Jäppinen
Kulttuurituottaja,
Heinolan kaupunki
saija.jappinen@heinola.fi
050 364 5910

Anna-Maija Muurinen
Vapaa-aikapäällikkö,
Hartolan kunta
anna-maija.muurinen@
hartola.fi
044 743 2257

Ville Hautala
Myyntipäällikkö,
Vierumäki Golf Oy
ville.hautala829@outlook.com
0500 560 542

Päivi Niemiaho
Matkailuyrittäjä,
Café Paviljonki
paivi.niemiaho@stmoym.com
050 359 6405

Anne Koski
Matkailuyrittäjä,
Harjupaviljonki
anne.koski@phnet.fi
040 561 9522

Päivi Koskela
Matkailuyrittäjä,
Linnanrauha
paivi.koskela@linnarauha.fi
0400 953 031

Tera Heinonen
Toimitusjohtaja,
Hartola Golf
tera.heinonen@hartolagolf.fi
045 5869 3808

Elina Hynninen, Matkailu-
yrittäjä, Heinola Travel ja
Heinäsaari Oy
elina.hynninen@heinola-
travel.fi
040 726 5582

Marika Cronin
Matkailuyrittäjä, Heinola
cronins.guesthouse@phnet.fi
044 240 4477

Liity IHMY:n jäseneksi!

Se onnistuu näppärästi Itä-Hämeen
Matkailuyhdistyksen koti-
sivuilla visititahame.fi.

Jäsenmaksun (10 euroa)
maksettuasi saat tietoa
IHMY:n toiminnasta sekä
Matkailu-lehden vähintään
4 numeroa vuodessa!

ITÄ-HÄMEEN MATKAILUYHDISTYS 80 VUOTTA

HISTORIIKKI myynnissä:

- Heinola / Ainomaria, Heinola Travel, Heila ja Harjupaviljonki
- Hartola / Itä-Hämeen museo ja Hartolan Kotikahvila
- Sysmä / Lintan Kammari

Hinta:
30€

Verkkomyynti: shop.heinolatravel.fi

K CITYMARKET
HEINOLA

*Aikasi
arvoinen
kauppa*

**MA-PE 8-21,
LA-SU 8-20**

Hevossaarentie 1, puh. 0105385600

Puhelun hinta 01053-alkuisiin numeroihin 8,35 snt/puh + 12,09 snt/min (sis. alv. 24%)

K CITYMARKET

